

PRAKSES IESPĒJU NOVĒRTĒJUMS LATVIJAS KULTŪRAS AKADĒMIJĀ

Pētījuma noslēguma ziņojums

Akadēmiskās bakalaura augstākās izglītības programmas “Mākslas”
Kultūras socioloģijas un menedžmenta apakšprogrammas
4. kursa studenti

Rīga, 2017

Saturs

PĒTĪJUMA PROBLĒMA UN PĒTĪJUMA JAUTĀJUMI	3
PĒTĪJUMA METODOLOĢIJA.....	4
1. STUDENTU INFORMĒTĪBA PAR PRAKŠU SISTĒMU AKADĒMIJĀ	8
1.1. Informētība par LKA prakšu sistēmas aspektiem.....	8
1.2. Informācijas avoti par prakses piedāvājumiem	16
2. STUDENTU PRAKSES PIEREDZE.....	25
2.1. Informācija par iegūtās prakses pieredzi studiju procesā	25
2.2. Apmierinātība ar sekojošiem LKA prakšu sistēmas aspektiem	26
2.3. Līdzšinējās prakses pieredzes novērtējums	28
2.4. Līdzšinējās prakses pieredzes novērtējums: atvērtais jautājums	29
2.5. Iemesli, kāpēc nav izieta prakse	31
2.6. Prakses īstenošanas lietderīgums LKA studiju ietvaros	32
2.7. LKA prakšu piedāvājuma atbilstoši apakšprogrammai novērtējums	33
3. FAKTORI STUDENTU MOTIVĀCIJAI IESAISTĪTIES PRAKSĒ	37
3.1. Prakses iziešanas motivācija.....	37
3.2. Prakses iespējas kā motivācija iestāties LKA.....	38
4. VĒLAMAIS PRAKŠU MODELIS	39
4.1. Ideālais prakses modelis	39
4.2. Nepieciešamība normēt un definēt praksi apakšprogrammu ietvaros	40
4.3. Prakses pieredzes ekspektācijas	43
PĒTĪJUMA GALVENIE SECINĀJUMI.....	45
IETEIKUMI	49
PIELIKUMI.....	50

PĒTĪJUMA PROBLĒMA UN PĒTĪJUMA JAUTĀJUMI

Prakse ir svarīga studiju procesa sastāvdaļa visās nozarēs, gan tajās, kas nodarbojas ar teoriju, kā iespēja apvienot un pielietot zināšanas praktiski, gan tajās, kas jau darbojas praktiski, kā iespēja veidot kontaktus ar potenciālajiem darba devējiem un iepazīties ar darba vidi uzņēmumos. Prakšu sistēma ir bijis svarīgs jautājums arī Latvijas Kultūras akadēmijas studiju plānošanā, taču, izvērtējot ikgadējās absolventu aptaujas par pieredzi ar studijām Latvijas Kultūras akadēmijā, iespējams secināt, ka viena no biežāk minētajām problēmām, absolventuprāt, ir prakses trūkums.

Pievēršot uzmanību šai problēmai, 2014./2015. akadēmiskajā mācību gadā tika ieviesta jauna obligāto prakšu sistēma, kas vairākos veidos atšķirīga no iepriekšējās ar mērķi piemērot to studentu vajadzībām. Jaunajai sistēmai ir bijis laiks nostabilizēties un studentiem bijis laiks ar to iepazīties un to pieredzēt, taču vēl nav izpētīta jaunās prakšu sistēmas vispārēja **funkcionalitāte** un integrācija studiju procesā, kā arī nav notikusi atgriezeniskā saite un **nav zināms studentu viedoklis** par pieredzi ar jauno prakses sistēmu. Studenti ir tie, kas saskaras ar prakšu sistēmu tiešā veidā un uz kuru pieredzes uzlabošanu tika mērķētas prakses sistēmas izmaiņas, tāpēc svarīgi izzināt viņu viedokli un pieredzi.

Lai novērtētu šos aspektus, pēc Latvijas Kultūras akadēmijas pasūtījuma tika veikts pētījums „**Prakses iespēju novērtējums Latvijas Kultūras akadēmijā**”. Pētījuma ietvaros tika detalizēti izpētīta līdzšinējā un esošā prakses sistēmas darbība, lai pilnveidotu un padarītu esošo un turpmāko prakšu sistēmu Latvijas Kultūras akadēmijā efektīvāku un piemērotu mūsdienīgam kultūras jomas studentam. Pētījuma **mērķis** bija noskaidrot studentu izpratni par prakšu sistēmu Latvijas Kultūras akadēmijā, lai būtu iespējams to piemērot studentu vajadzībām.

Šī mērķa sasniegšanai tika izvirzīti sekojoši pētījuma uzdevumi:

1. Informācijas iegūšana par prakšu sistēmu Akadēmijā;
 - 1.1. Iepazīšanās ar prakšu nolikumiem un dokumentiem;
2. Fokusgrupu veikšana, lai uzzinātu pašreizējo stāvokli;

3. Studentu aptauju veikšana izmantojot anketēšanas metodi, izmantojot fokusgrupās iegūto informāciju;
4. Iegūto datu apstrāde un analīze;
5. Pētījuma secinājumu formulēšana;
6. Ieteikumi problēmas risinājumam.

Atbilstoši pētījuma mērķim un uzdevumiem, pētījuma ietvaros tika definēti sekojoši pētījuma jautājumi:

1. Kāda ir studentu informētība par prakšu sistēmu akadēmijā?
2. Kāda ir līdzšinējā studentu prakšu pieredze?
3. Kādi faktori nosaka studentu motivāciju iesaistīties praksē?
4. Kāds ir vēlamais prakšu modelis?
5. Vai studenti izprot prakses dokumentāciju?

PĒTĪJUMA METODOLOĢIJA

Datu ieguvē izmantota jaukta metodoloģija: kvalitatīvā datu ieguves metode **fokusgrupu diskusija** un kvantitatīvās aptaujas datu ieguves tehnika **anketēšana**.

Veiktas četras fokusgrupu diskusijas atbilstoši apakšprogrammu specifikai (teorētiskās apakšprogrammas, starpkultūru sakaru apakšprogrammas, radošās apakšprogrammas) un programmu līmenim (bakalaurs, maģistrs). Katrā fokusgrupā piedalījās vismaz 4 studējošie, lai tiktu pārstāvēti visi studiju gadi (1.,2.,3.,4. kurss). Fokusgrupu diskusijas notika Akadēmijas telpās 2016. gada oktobrī. Fokusgrupas diskusija kā metode ļauj paplašināt iegūstamās informācijas apjomu tādējādi, ka tiek pētīts ne tikai individuālās pieredzes atspoguļojums, bet arī dalībnieku viedokļu/pieredzes apmaiņas un viedokļa veidošanās process, diskusijas gaitā notiek tiešāka vai pastarpinātāka prakses un vērtējumu salīdzināšana, kas sniedz situācijas holistiskai un vispusīgai izpratnei nepieciešamu papildus informāciju. Pielikumā nr. 1 pievienotas fokusgrupās izmantotās vadlīnijas.

Balstoties uz fokusgrupās iegūtajiem datiem, izveidota **daļēji strukturēta anketa**, lai gūtu visaptverošu atbildi uz izvirzītajiem pētījuma jautājumiem. Aptauja

veikta kā **datu ieguves tehnika**, izmantojot paš aizpildāmās anketas – respondents anketu aizpilda pats, intervētājam klātesot. Intervētājs ierodas aptaujas vietā, izdala anketas, tās tiek aizpildītas un atdotas intervētājam. Anketēšana ir nozīmīgs mērījuma instrumentārijs, kā iegūt maksimāli liela daudzuma respondentu atbildes uz anketas jautājumiem. Iegūtie dati tiek apstrādāti ar SPSS programmas palīdzību.

Plānotās izlases izveidei izvēlēta vairākpakāpju stratificētā sistemātiskā izlase, kas pēc iespējas plašāk spētu nosegt Akadēmijas studentu kopējo viedokli, nodrošinātu precīzāku izlases struktūras atbilstību un sniegtu drošticamus datus ar mazāku reprezentācijas kļūdu. Šāda veida izlase izvēlēta tāpēc, ka pastāv kritēriji, pēc kuriem iespējams iedalīt Akadēmijas studentus, iegūstot reprezentatīvu izlasi.

Izlases aprēķins – $n = t^2 w (1-w) * N / k^2 N + t^2 w (1-w) = 1,96^2 * 0,5 (1-0,5) * 494 / 0,05^2 * 494 + 1,96^2 + 0,5 * (1-0,5) = 216$, kur:

- 494 – ģenerālkopa (Latvijas Kultūras akadēmijas studentu skaits pēc Akadēmijas Praksu koordinatores sniegtās informācijas). Rēķinot izlases apjomu ar 5% kļūdu, noskaidrots, ka nepieciešami 216 respondenti, kuri tiks sasniegti, 12 intervētājiem strādājot divas nedēļas, iegūstot 216 interviju.
- Ar proporciju palīdzību rēķinātas stratas, lai precīzi noskaidrotu, cik respondentu Akadēmijā nepieciešams intervēt, lai sasniegtu reprezentatīvu izlasi.
- Izlasē (pie 5% kļūdas) jāiekļauj:
 - 1. kurss – 56 (25 radošo apakšprogrammu studenti, 22 starpkultūru sakaru apakšprogrammu studenti, 9 teorētisko apakšprogrammu studenti);
 - 2. kurss – 41 (14 radošo apakšprogrammu studenti, 7 starpkultūru sakaru apakšprogrammu studenti, 20 teorētisko apakšprogrammu studenti);
 - 3. kurss – 39 (10 radošo apakšprogrammu studenti, 14 starpkultūru sakaru apakšprogrammu studenti, 15 teorētisko apakšprogrammu studenti);

- 4. kurss – 41 (11 radošo apakšprogrammu studenti, 11 starpkultūru sakaru apakšprogrammu studenti, 19 teorētisko apakšprogrammu studenti);
- Maģistri – 41 (pirmā un otrā kursa, visu apakšprogrammu studenti).

Radošo apakšprogrammu kursi: Dramatiskā teātra aktiera māksla, Laikmetīgās dejas māksla, Audiovizuālās māksla (producenti, filmu režija, filmu montāža, operatora māksla, producēšana);

Starpkultūru sakaru apakšprogrammu kursi: Latvija – Francija, Latvija – Ziemeļvalstis, Latvija – Austrumāzija, Latvija – Spānija, Latvija – Turcija, Latvija – Lielbritānija, Latvija – Dānija, Latvija – Vācija, Latvija – Francija/Belģija, Latvija – Itālija, Latvija – Nīderlande, Latvija – Polija;

Teorētisko apakšprogrammu kursi: Kultūras teorija un menedžments, Kultūras socioloģija un menedžments, Audiovizuālās mākslas teorija, Drāmas un teksta studijas, Tradicionālā kultūra un latviešu folklorā;

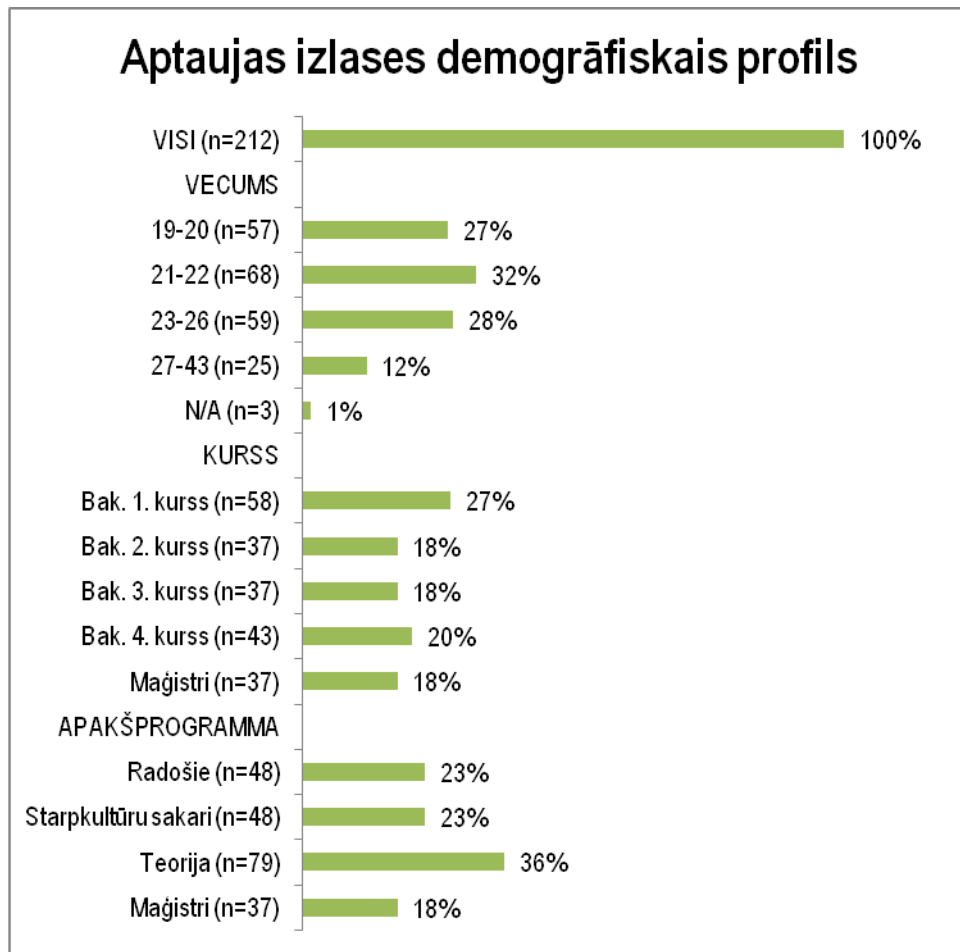
Maģistri: Kultūras un starpkultūru studijas, Muzeju un kultūras mantojuma studijas, Kultūras menedžments un radošās industrijas, Audiovizuālā māksla, Teātra māksla, Starptautiskais mediju un kultūras menedžments.

Pētījumā plānotā izlase tika sasniegta, taču četras anketas atzītas par nederīgām, līdz ar to sasniegtā izlase ir 212.

LKA studentu anketēšana notika Latvijas Kultūras akadēmijā, Ludzas ielā 24, Rīgā, laika posmā no 9. līdz 23. decembrim. Respondentu izvēlē izmantoti Akadēmijas mājaslapā pieejamie bakalaura un maģistru kursu lekciju grafiki. Lai paātrinātu un pēc iespējas precīzāk veiktu lauka darba procesu, izvēlētas tādas lekcijas, kurās vairāki kursi apgūst studiju priekšmetu kopā. Pirms anketu izdales konkrētās lekcijas vadītājam tika lūgta atļauja izmantot lekcijai paredzēto laiku (aptuveni 10 – 15 minūtes) anketas aizpildīšanai. Gadījumā, ja kāda no nepieciešamās izlases daļām trūkst, tiek meklētas citas lekcijas, kuru laikā intervē tos studentus, kuri vēl nav anketu aizpildījuši.

Anketēšanu veica Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras socioloģijas un menedžmenta apakšprogrammas 4. kursa studenti. Aptaujā kopumā tika sasniegta 212

Akadēmijas studentu izlase (aptauja sociāli demogrāfisko raksturojumu skatīt grafikā nr.1). Aptaujas anketa pievienota ziņojuma pielikumā nr. 2.

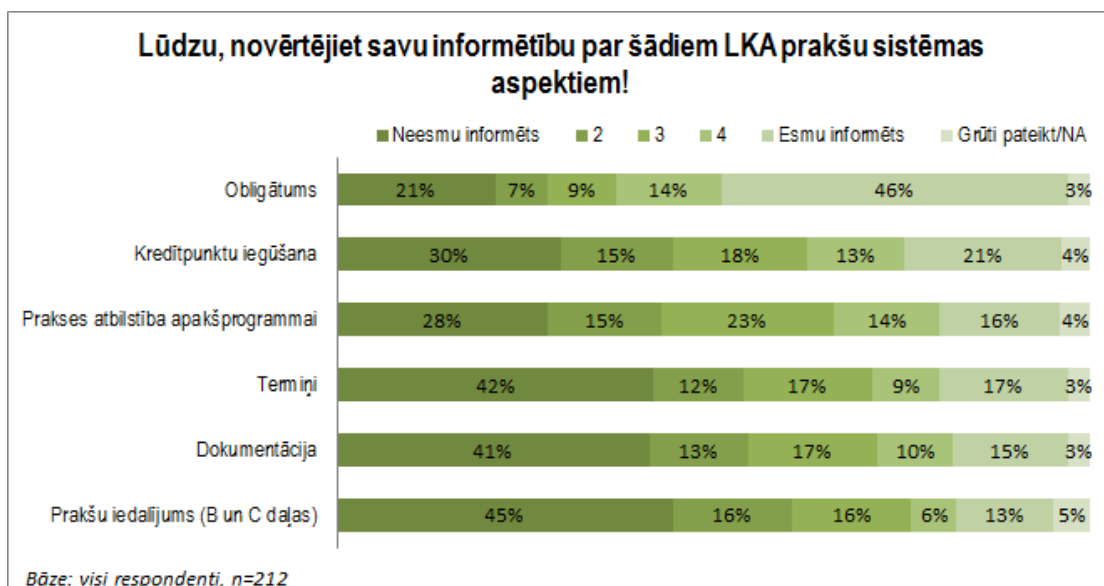
Grafiks nr. 1. aptaujas sociāli demogrāfiskais raksturojums

1. STUDENTU INFORMĒTĪBA PAR PRAKŠU SISTĒMU AKADEMIJĀ

Studentiem pieejamā informācija un informētība par prakšu sistēmu Latvijas Kultūras akadēmijā ir viens no galvenajiem faktoriem, kas nosaka un veido izpratni par pašu prakšu sistēmu, tādēļ studenti pētījuma ietvaros tika lūgti novērtēt savu informētību par dažādiem prakšu sistēmas aspektiem – prakšu iedalījumu (B, C daļa), dokumentāciju, termiņiem, prakses atbilstību apakšprogrammai, kredītpunktu iegūšanu un obligātumu. Lai gūtu precīzāku ieskatu situācijā, iegūtie dati savstarpēji tika salīdzināti kursu un apakšprogrammu ietvaros.

1.1. Informētība par LKA prakšu sistēmas aspektiem

Respondenti tika lūgti novērtēt savu informētību par dažādiem LKA prakses sistēmas aspektiem 5 ballu skalā, kur 5 nozīmē «esmu informēts», bet 1 nozīmē «neesmu informēts».

Grafiks nr.1.1. Informētība par LKA prakšu sistēmas aspektiem

Sevi kā vismazāk informētus respondenti ir vērtējuši par prakšu iedalījumu (45%), termiņiem (42%), dokumentāciju (41%), šie respondenti savu informētību par

šiem aspektiem novērtējuši ar 1, savukārt sevi kā informētus visvairāk respondentu ir vērtējuši tieši prakses obligātumā, kur ar 5 savu informētību ir novērtējuši 46% respondentu, kas ir krietni augstāks rādītājs salīdzinājumā ar šo pašu informētības vērtējumu citos LKA prakses aspektos — kredītpunktu iegūšana (21%), prakses atbilstība apakšprogrammai (16%), termiņi (17%), dokumentācija (15%), prakšu iedalījums (13%).

Kā informētus par termiņiem sevi novērtēja 26% respondentu, tai skaitā 17%, kuri savu informētību novērtēja ar 5 un 9% studentu, kuri savu informētību par termiņiem novērtē ar 4. Vairāk nekā puse respondentu jeb 54% uzskata, ka nav informēti par prakses termiņiem — 42% informētību par prakses termiņiem novērtējuši ar 1, bet 12% ar 2. Lielā mērā to var izskaidrot arī ar to, ka prakses nolikums nenosaka konkrētu nepieciešamu prakses stundu skaitu.

Informētību par prakses atbilstību apakšprogrammai vairāk nekā ceturtdaļa jeb 30% respondentu novērtējuši ar 4 un 5 ballēm, savukārt 43% respondentu savu informētību novērtēja ar 1 (28%) vai 2 (15%).

Vairāk nekā puse respondentu jeb 59% sevi vērtē kā informētus par prakses obligātumu, savukārt 28% novērtē, ka viņi nav informēti par prakses obligātumu — 21% informētību novērtējuši ar 1 un 7% to novērtējuši ar 2.

Kā informētus par iegūstamajiem kredītpunktiem sevi novērtē 34% respondentu, kuri to novērtējuši ar 4 vai 5, savukārt 44% savu informētību novērtē ar 1 (30%) vai 2 (15%).

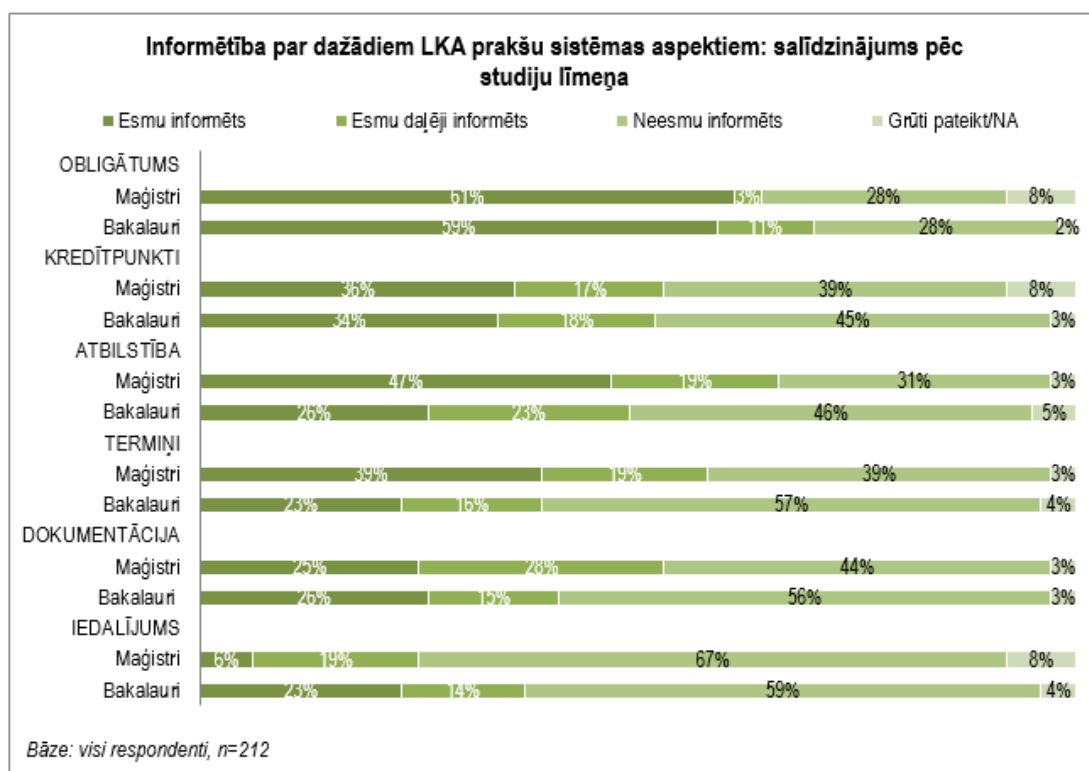
Vairāk nekā puse jeb 61% respondentu novērtējuši sevi kā maz vai nemaz informētus par prakšu iedalījumu B un C daļās, gandrīz puse respondentu (45%) savu informētību novērtējuši ar 1. Sevi kā informētus par prakšu iedalījumu novērtē tikai 19 % respondentu, kuri atzīmējuši atbilžu variantus 1 un 2.

Savu informētību par dokumentāciju kā labu novērtējusi ceturtdaļa jeb 25% respondentu, savukārt savu informētību par dokumentāciju kā zemu novērtējuši vairāk nekā puse jeb 54% respondentu, tai skaitā 41% respondentu, kuri savu informētību novērtējuši ar 1.

1.1.1. Informētība par LKA prakšu sistēmas aspektiem: salīdzinājums pēc kursa un apakšprogrammas

Salīdzinot informētību par dažādiem LKA prakses sistēmu aspektiem pēc studiju līmeņa – bakalauri un maģistri (N=212) – ir redzams, ka tādos aspektos kā obligātums, kredītpunktu iegūšana un dokumentācija atbildes ir salīdzinoši līdzvērtīgas, t.i., apmēram $\frac{1}{4}$ jeb 26% bakalauru un 25% maģistru minējuši, ka ir informēti par dokumentāciju, 15% bakalauru un 28% maģistru – ka daļēji informēti, 56% bakalauru un 44% maģistru – ka nav informēti. Par kredītpunktu iegūšanu informēti 34% bakalauru un 36% maģistru, 18% bakalauru un 17% maģistru ir daļēji informēti, taču 45% bakalauru un 39% maģistru nav informēti par kredītpunktu iegūšanu prakses ietvaros. Savukārt par prakses obligātumu informēti vairāk kā puse aptaujāto jeb 61% maģistru un 59% bakalauru, daļēji informēti ir 11% bakalauru un 3% maģistru, bet sevi kā neinformētus uzskata 28% respondentu abos studiju līmeņos.

Tādos prakses sistēmas aspektos kā „iedalījums (B, C daļa)”, „termiņi” un „atbilstība apakšprogrammai” studiju līmeņu atbildes atšķiras: 23% bakalauru un 6% maģistru ir informēti par prakses iedalījumu, 14% bakalauru un 19% maģistru ir daļēji informēti, savukārt vairāk kā puse respondentu (59% bakalauri un 67% maģistri) nav informēti par šo prakses aspektu. Par prakses termiņiem informētāki ir maģistri (39%), taču bakalauri sevi kā informētus novērtējuši 23% gadījumu. Daļēji informēto īpatsvars abu grupu ietvaros ir līdzīgs – 16% bakalauru un 19% maģistru. Par neinformētiem sevi uzskata vairāk kā puse jeb 57% bakalauru; maģistru vidū tie ir 39% respondentu. Informēti par prakses atbilstību apakšprogrammai ir apmēram $\frac{1}{4}$ jeb 26% bakalauru un gandrīz puse jeb 47% maģistru. Daļēji informēti ir 19% bakalauru un 23% maģistru. Kā neinformētus sevi vērtējuši 46% bakalauru un 31% maģistru.

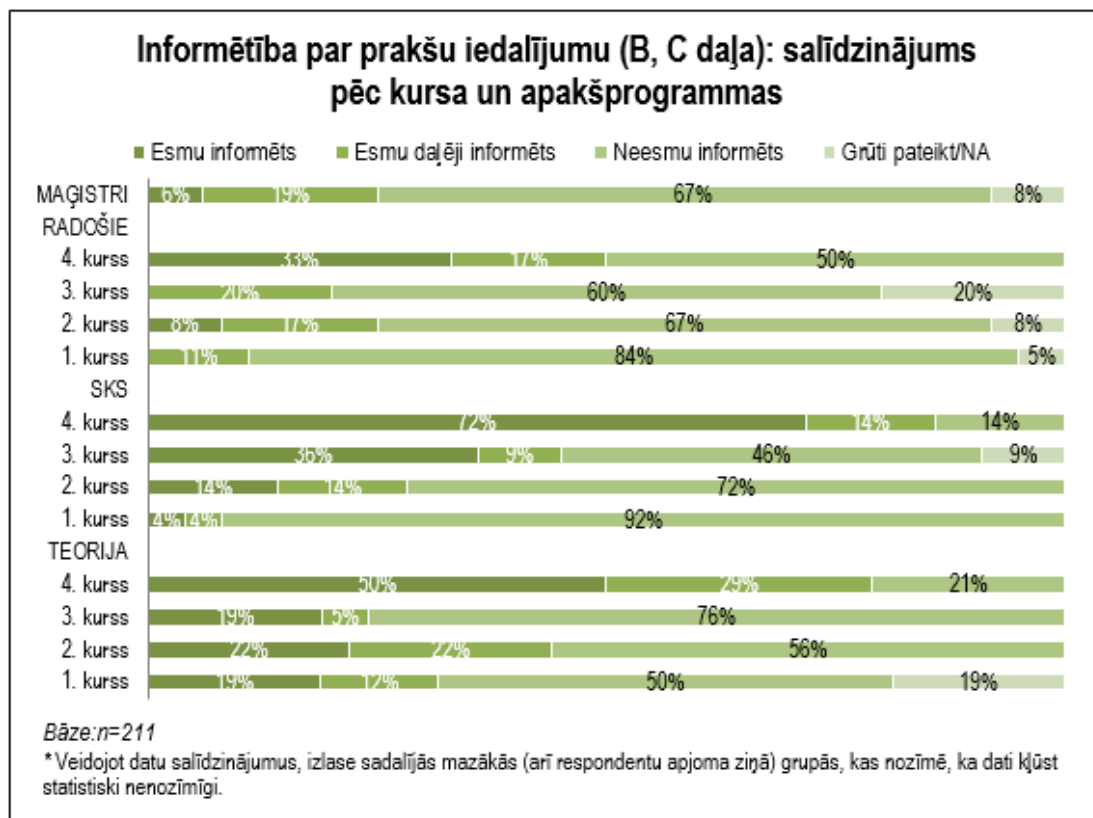

Grafiks 1.1.1. Informētība par LKA prakšu sistēmas aspektiem: salīdzinājums pēc apakšprogrammas un kursa

1.1.2 Informētība par prakšu iedalījumu (B,C daļa): salīdzinājums pēc kursa un apakšprogrammas

Respondentiem (N=211) tika uzdots jautājums par to, cik informēti viņi ir par prakšu iedalījumu B un C daļā. Salīdzinot datus pēc kursa un apakšprogrammas, krasākās atšķirības manāmas 1. kursu starpā: lielākā daļa gan radošo (84%) apakšprogrammu, gan starpkultūru sakaru (92%) programmu studenti par prakses dalījumu nav informēti, savukārt teorijas 1. kursā tādu ir 50% no respondentiem. Maģistri sevi kā neinformētus novērtējuši 67% gadījumos, taču kā informētus – 6%.

Interesanti, ka 4. kursa radošo apakšprogrammu starpā par prakses dalījumu nav informēti 50%, taču starpkultūru sakaros – tikai 14% - un teorijā – 21%, tādējādi radot atšķirību arī informētībā: 4. kursu radošie 33% gadījumos atzīmējuši, ka ir informēti, daļēji informēti – 17%; starpkultūru sakaros informēti ir 71%, daļēji informēti – 14%; teorijā informēti ir – 50%, daļēji informēti – 29%.

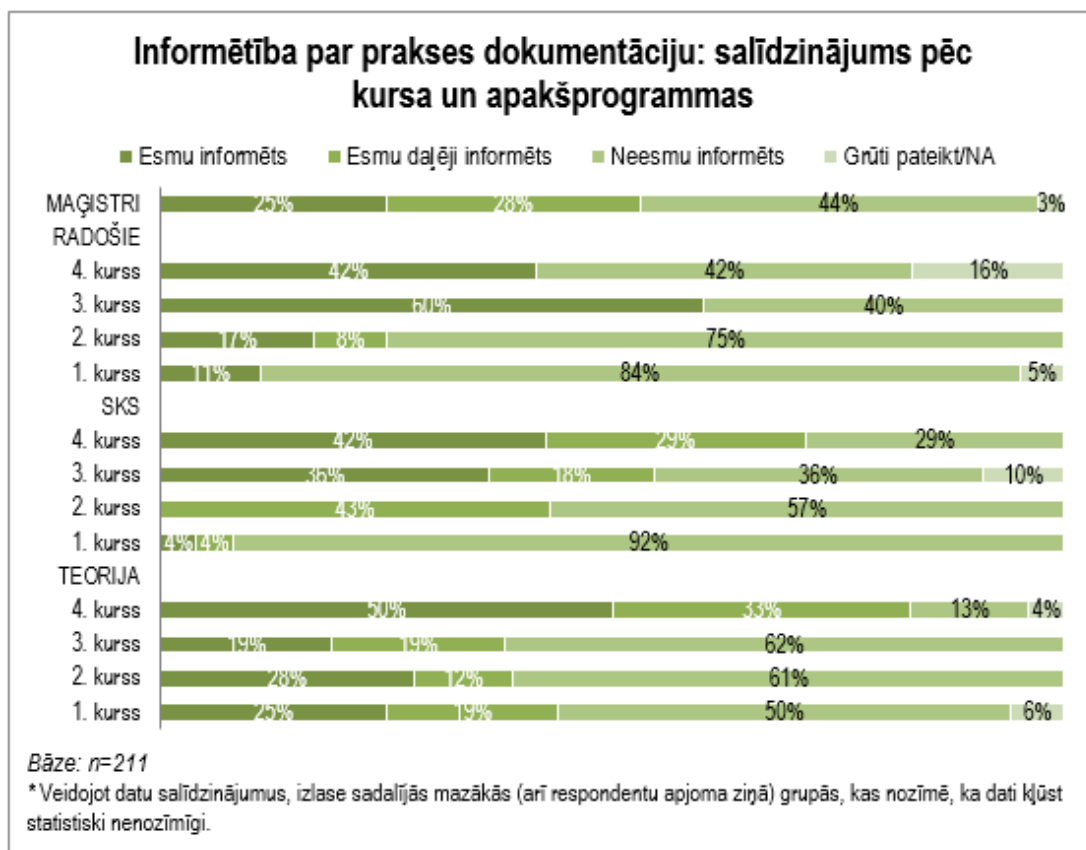

Grafiks 1.1.2: Informētība par prakšu iedalījumu (B,C daļa): salīdzinājums pēc kursa un apakšprogrammas

1.1.3. Informētība par prakses dokumentāciju: salīdzinājums pēc kursa un apakšprogrammas

Respondentiem (N=211) tika uzdots jautājums par to, cik informēti viņi ir par prakses dokumentāciju. 1. kursu studentu atbildes ir dažādas: radošie (84%), starpkultūru sakari (92%) pauž viedokli, ka nav informēti par prakses dokumentāciju. 1. kursa teoriju apakšprogrammu studenti 50% gadījumu minējuši, ka nav informēti par prakses dokumentāciju. Jāņem vērā, ka neinformētība par dokumentāciju varētu būt saistām ar to, ka lielākā daļa 1.kursa studentu vēl nav gājuši praksi. 2. kursu vidū kā visneinformētākos sevi uzskatījuši starpkultūru sakaru studenti, kur kā „es esmu informēts” sevi novērtējis nav neviens, taču 43% no respondentiem minējuši, ka ir daļēji informēti un 57% - ka nav informēti. Teorijas apakšprogrammu vidū informēti 28%, savukārt neinformēti – 61%. Radošo apakšprogrammu vidū 17% ir informēti par dokumentāciju, taču lielākā daļa jeb 75% - nav. Vairāk kā puse jeb 62% 3. kursu teorijas apakšprogrammu studentu minējuši, ka nav informēti par šo prakses aspektu, savukārt starpkultūru sakaru vidū tādu ir 36% un radošo – 40%. 4. kursu vidū 13%

teorijas, 29% starpkultūru sakaru un 42% radošo apakšprogrammu nav informēti par prakses dokumentāciju. ¼ maģistru jeb 25% ir informēti par šo prakses aspektu, nedaudz lielāks skaits (28%) ir daļēji informēti, savukārt gandrīz puse (44%) nav informēti.

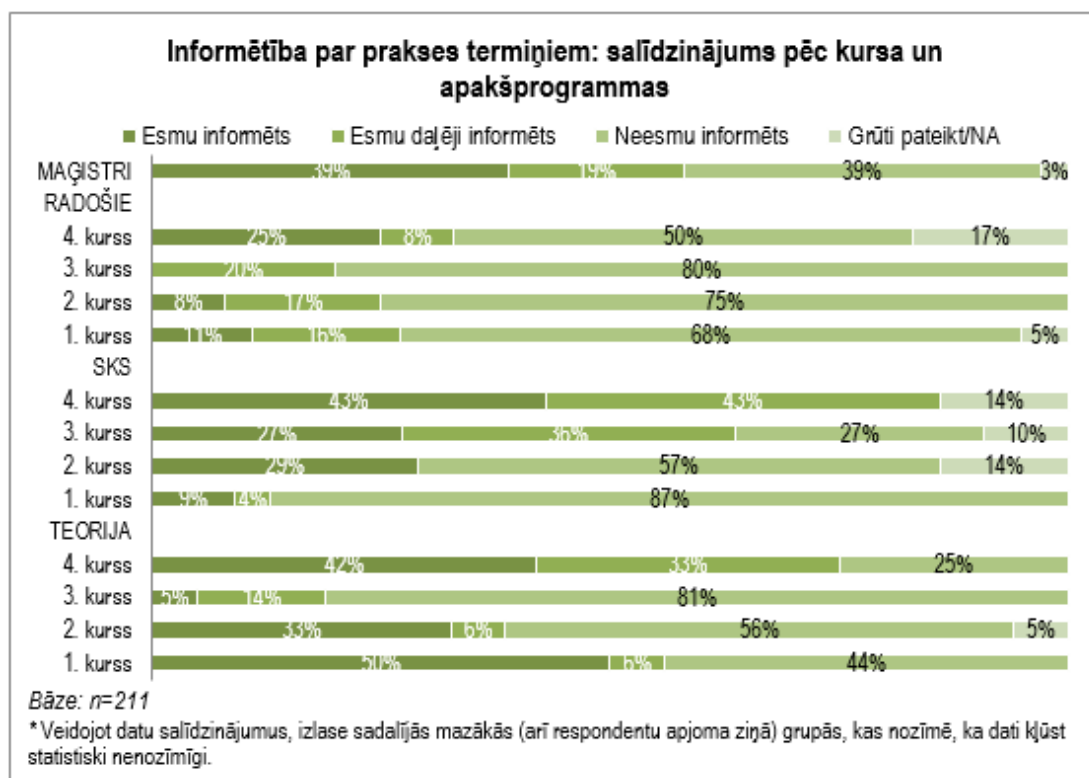

Grafiks 1.1.3: Informētība par prakses dokumentāciju: salīdzinājums pēc kursa un apakšprogrammas

1.1.4. Informētība par prakses termiņiem: salīdzinājums pēc kursa un apakšprogrammas

Aptaujātajiem studentiem (N=211) tika uzdots jautājums par to, cik informēti viņi ir par prakses termiņiem. 1. kursu vidū 44% teorijas, 87% starpkultūru sakaru un 68% radošo apakšprogrammu 1. kursa studentu nav informēti par prakses termiņiem. 2. kursu teorijas (33%) un starpkultūru sakaru (29%) informētības līmenis ir līdzīgs, taču radošo kursu ietvaros informēti ir 8% studentu. Starp 3. kursiem tādu, kas nav informēti, ir 81% teorijas, 27% starpkultūru sakaru un 80% radošo apakšprogrammu studentu. Savukārt 4.ursos 25% teorijas un 50% radošo nav informēti par šo prakses

aspektu, taču tādu nav starpkultūru sakaru vidū – 43% ir daļēji informēti un 43% informēti. Maģistru grupā 39% ir informēti un 39 nav informēti par prakses termiņiem. Nedaudz mazāk par 1/5 jeb 19% ir daļēji informēti.

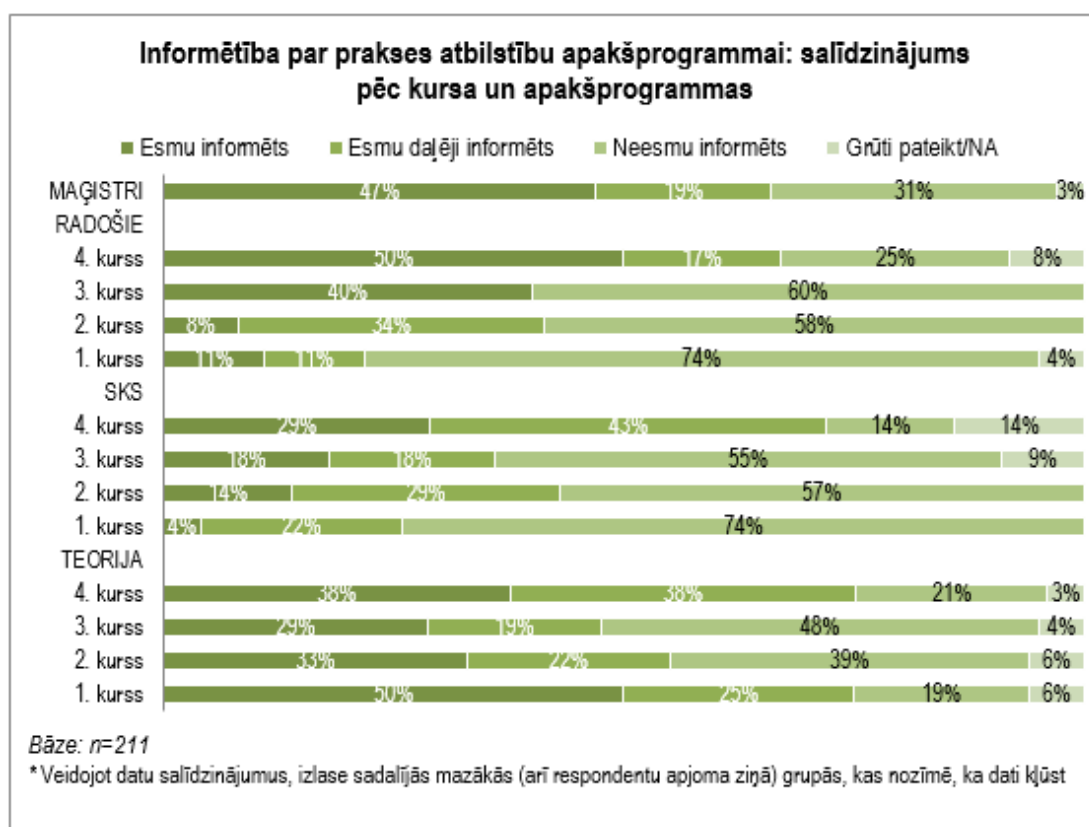

Grafiks 1.1.4: Informētība par prakses termiņiem: salīdzinājums pēc kursa un apakšprogrammas

1.1.5. Informētība par prakses atbilstību apakšprogrammai: salīdzinājums pēc kursa un apakšprogrammas

Respondentiem (N=211) tika uzdots jautājums par to, cik informēti viņi ir par prakses atbilstību apakšprogrammai. 1. kursa vidū puse jeb 50% teorijas, 4% starpkultūru sakaru un 11% radošo apakšprogrammu studentu ir informēti par prakses atbilstību apakšprogrammai, taču 19% teorijas, 74% starpkultūru sakaru un 74% radošo programmu studentu nav informēti par šo prakses aspektu. Apmēram 1/3 jeb 33% teorijas, 14% starpkultūru sakaru un 8% radošo apakšprogrammu 2. kursa studenti ir informēti par prakses termiņiem. 3.ursos kā visinformētākos sevi novērtējuši radošo apakšprogrammu studenti – 73%. Teorijā tādi bijuši 29% un

starpkultūru sakaros – 18% aptaujāto. 4. kursa studentu vidū 38% teorijas, 43% starpkultūru sakaru un 17% radošo programmu studentu minēja, ka ir informēti par prakses atbilstību apakšprogrammai, kā arī 38% teorijas, 29% starpkultūru sakaru un 50% radošo studentu sniedza atbildi, ka ir informēti par prakses atbilstību apakšprogrammai. Gandrīz puse jeb 47% maģistru ir informēti par prakses atbilstību apakšprogrammai, 19% ir daļēji informēti, savukārt 31% nav informēti.

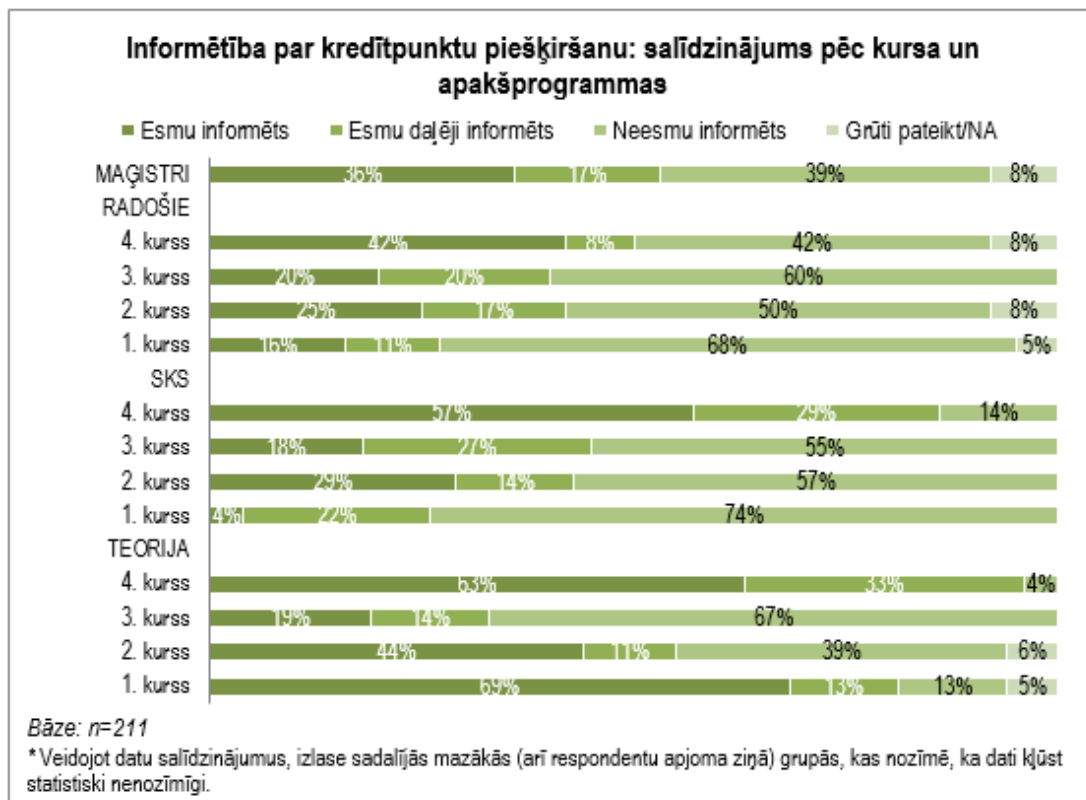

Grafiks 1.1.5: Informētība par prakses atbilstību apakšprogrammai: salīdzinājums pēc kursa un apakšprogrammas

1.1.6. Informētība par kredītpunktu piešķiršanu: salīdzinājums pēc kursa un apakšprogrammas

Respondentiem (N=211) tika uzdots jautājums par to, cik informēti viņi ir par kredītpunktu piešķiršanu prakses ietvaros. Lielākā daļa jeb 69% teorijas, taču tikai 4% starpkultūru sakaru un 16% radošo apakšprogrammu 1. kursu studenti sniedza atbildi, ka ir informēti par kredītpunktu piešķiršanu, savukārt 13% teorijas, 74% starpkultūru sakaru un 68% radošo, ka nav informēti. 2. kursu vidū sevi kā informētus vērtējuši

44% teorijas, 29% starpkultūru sakaru un 25% radošo apakšprogrammu studenti. Ap 1/5 jeb 19% teorijas, 18% starpkultūru sakaru un 20% radošo programmu 3. kursu studentu ir informēti par kredītpunktu piešķiršanu. 4. kursu vidū 63% teorijas, 57% starpkultūru sakaru un 42% radošo ir informēti par šo prakses aspektu. 36% maģistru uzskata sevi par informētiem, taču 39% - par neinformētiem.

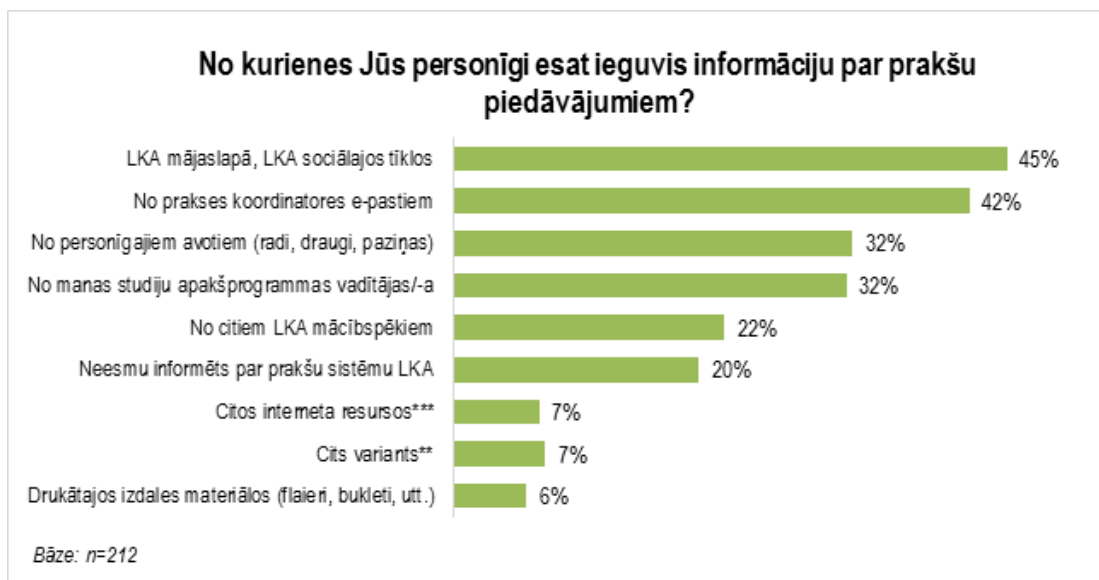

Grafiks 1.1.6: Informētība par kredītpunktu piešķiršanu: salīdzinājums pēc kursa un apakšprogrammas

1.2. Informācijas avoti par prakses piedāvājumiem

Pētījuma par prakšu sistēmu ietvaros Latvijas Kultūras akadēmijas studentiem tika uzdots jautājums par informācijas iegūšanas avotiem, kur respondentiem bija iespēja atzīmēt visas sev atbilstošās atbildes par to, kur tiek iegūta informācija par prakses piedāvājumiem. Visbiežāk sniegtā atbilde bija “LKA mājaslapā, LKA sociālajos tīklos” (45%). Gandrīz tikpat bieži kā galvenais informācijas iegūšanas avots atzīmēts variants “No prakses koordinatores e-pastiem” (42%). Vienlīdzīgi 32%

respondentu par svarīgiem informācijas iegūšanas avotiem min gan personīgos avotus (radus, draugus, paziņas), gan savu studiju apakšprogrammas vadītāju, savukārt salīdzinoši mazāk respondentu kā informācijas iegūšanas avotus atzīmēja citus LKA mācībspēkus (22%). Interesanti, ka 20% respondentu nav informēti par prakšu sistēmu LKA, ko atzīmējuši 40 respondenti. Neliels skaits respondentu atzīmējuši

informācijas gūšanu citur interneta resursos (prakse.lv, Facebook, cv.lv, institūcijas mājas lapā, kursa e-pasts, prakses vietas mājaslapā, RTU attīstības fonds, satori.lv) – 7%, citur (personīga iniciatīva, no kursabiedriem, ārpusskolas kastingi, Erasmus, fokusgrupa, e-pasts, Latvijas Studentu apvienība) – 7% vai drukātajos izdales materiālos (flaieri, bukleti u.c.) – 6%.

Grafiks 1.2. Informācijas avoti par prakses piedāvājumiem

* Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk par vienu atbildi, kopējais atbilžu skaits pārsniedz 100%.

** Kategorijā “Cits variants” ietilpst: *personīga iniciatīva* (minēts 3 reizes), *no kursabiedriem* (minēts 3 reizes), *ārpusskolas kastingi* (minēts 1 reizi), *Erasmus* (minēts 1 reizi), *fokusgrupa* (minēts 1 reizi), *e-pasts* (minēts 1 reizi), *Latvijas Studentu apvienība* (minēts 1 reizi)

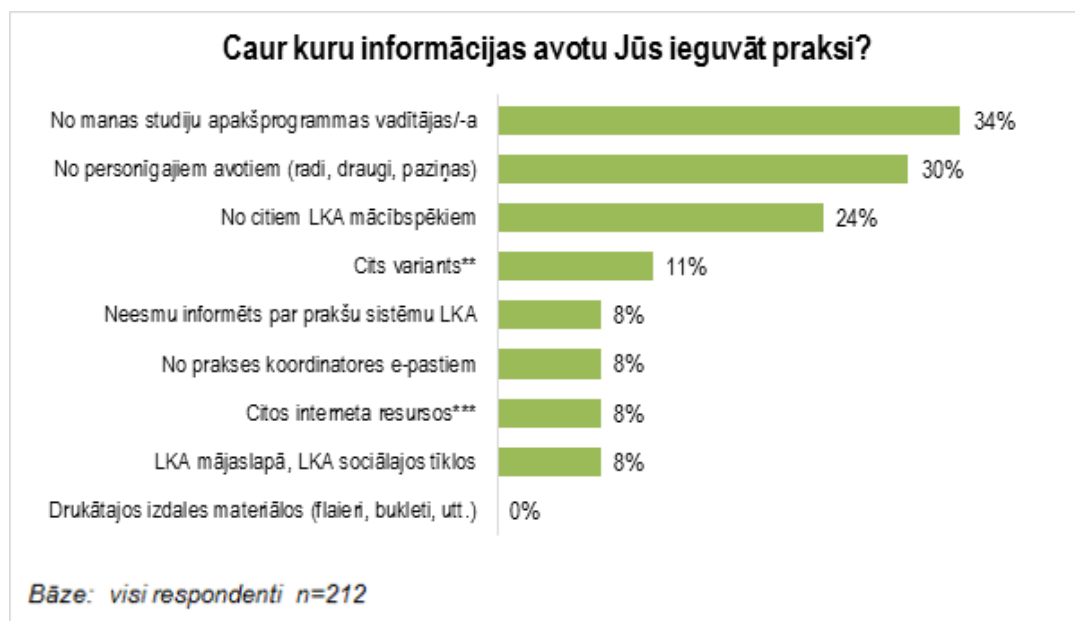
***Kategorijā “Citos interneta resursos” ietilpst: *prakse.lv* (minēts 5 reizes), *Facebook* (minēts 3 reizes), *cv.lv* (minēts 1 reizi), *institūcijas mājas lapā* (minēts 1 reizi), *kursa e-pasts* (minēts 1 reizi), *prakses vietas mājaslapā* (minēts 1 reizi), *RTU attīstības fonds* (minēts 1 reizi), *satori.lv* (minēts 1 reizi)

1.3. Prakses realizācijā izmantotie informācijas avoti

Pētījuma ietvaros tika noskaidrots, kurš no respondentu minētajiem informācijas gūšanas avotiem viņiem arī prakses iziešanas gadījumā šo praksi ir nodrošinājis. Arī

šis bija vairākatbilžu jautājums, kur respondentiem (n=78) bija iespēja atzīmēt visas sev atbilstošās atbildes par to, caur kuru informācijas avotu prakse iegūta, jo ir studenti, kuriem ir pat vairākas prakses. Visbiežāk atzīmētais informācijas avots, no kura gūta prakse, bija studiju apakšprogrammas vadītāja piedāvātais (34%). Gandrīz tikpat bieži kā galvenais prakses nodrošinošais informācijas avots atzīmēti personīgajie avoti (radi, draugi, paziņas) – 30%. Nedaudz mazāks respondentu skaits (24%) atzīmējuši, ka praksi ieguvuši no tiem prakšu piedāvājumiem, kas nākuši no citiem LKA mācībspēkiem. 11% respondentu kā praksi nodrošinošo avotu norādījuši citus avotus, kā piemēram, to, ka praksi atraduši paši, uzrunājuši Montu Kononovu, satikušies ar pārstāvi no uzņēmuma, Erasmus programma un to, ka pats uzrunājis prakses koordinātoru par prakses iespējām. 8% respondentu praksi guvuši, izmantojot citus interneta resursus (Facebook, kursa e-pastu, cv.lv).

Interesanti, ka iepriekšējā jautājumā divi dominējošie informācijas iegūšanas avoti (LKA mājaslapa, LKA sociālie tīkli un prakses koordinātores e-pasti) tikai 8% gadījumu patiešām praksi arī nodrošinājuši, nevis tikai snieguši informāciju par to, kas varētu liecināt par iespējamu neatbilstību starp prakšu piedāvājuma klāstu un studējošā specialitāti – piedāvājumu ir ārkārtīgi daudz, bet studējošajiem tie dažādu iemeslu dēļ nešķiet piemēroti vai saistoši. Šajā jautājumā neviens respondents nav norādījis, ka drukātie izdales materiāli būtu nodrošinājuši viņiem praksi.

Grafiks nr.1.3. Prakses realizācijā izmantotie informācijas avoti

*Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk par vienu atbildi, kopējais atbilžu skaits pārsniedz 100%.

**Kategorijā “Cits variants” ietilpst: *pats atradu* (minēts 2 reizes), *pārstāvis no uzņēmuma* (minēts 1 reizi), *Monta Kononova* (minēts 1 reizi), *Erasmus* (minēts 1 reizi), *pati piedāvāju prakses ideju prakses koordinatoram* (minēts 1 reizi)

***Kategorijā “Citos interneta resursos” ietilpst: *Facebook* (minēts 3 reizes), *kursa e-pasts* (minēts 1 reizi), *cv.lv* (minēts 1 reizi)

1.3.1. Prakses realizācijā izmantotie informācijas avoti: salīdzinājums pēc kursa un apakšprogrammām

Lai gūtu padziļinātāku ieskatu prakšu piedāvājuma informācijas nodošanas mehānismā, svarīgi ir krustot informācijas iegūšanas avotus, no kuriem tikusi iegūta prakse, ar konkrētām apakšprogrammām. Iegūtie dati skaidri parāda pozitīvi un negatīvi iezīmējušās dominances apakšprogrammu ietvaros.

Piemēram, maģistros studējošie savu praksi 20% gadījumu ieguvuši no personīgajiem avotiem un 10% gadījumu atraduši un izmantojuši iespējas, ko piedāvā prakses koordinatore, kā arī no sava tiešā apakšprogrammas vadītāja. Tomēr jāsaprot, ka maģistru vidū biežākie informācijas avoti, no kuriem gūta prakse, ir citi LKA mācībspēki (citi pasniedzēji) – 23% gadījumu un citi avoti (iepriekš norādītā pašu iniciatīva, prakšu meklēšana un piedāvāšana prakses koordinatoram, konkrētu uzņēmumu pārstāvju uzrunāšana u.c.) – 23%. Tikai 3% maģistru atzīmējuši, ka praksi ieguvuši caur LKA mājaslapu vai sociālajiem tīkliem, vai ka par prakšu sistēmu LKA nav informēti vispār, kas varētu norādīt uz diezgan augstu informētības pakāpi un personīgo iniciatīvu prakšu atrašanā no pašu studējošo puses.

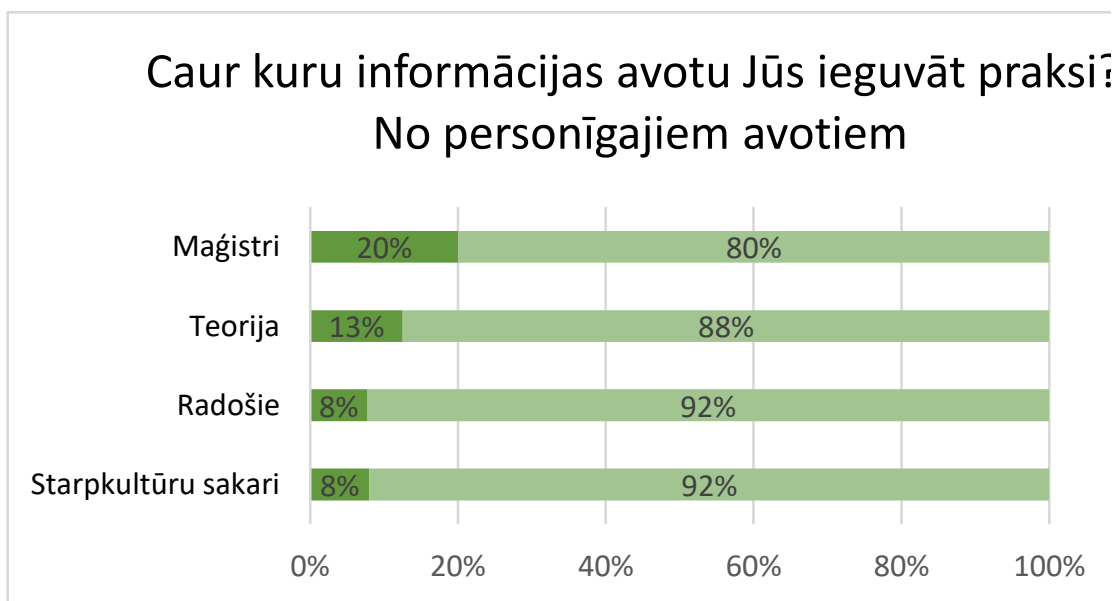
Teorijas apakšprogrammu grupā nav izteikta informācijas avota dominances, kas šajā grupā ietvertajām apakšprogrammām nodrošinātu praksi. Vienlīdzīgi tikuši atzīmēti gan savas apakšprogrammas vadītājs/-a (14%), gan personīgie avoti (13%), gan citi LKA mācībspēki (13%), gan cits veids, kā iegūta informācija par praksi un tā realizēta (13%). Interesanti, ka tikai 1% no respondentiem šajā grupā norādījuši, ka nav informēti par prakšu sistēmu LKA, kas ir pozitīvi vērtējami. Jāatzīmē, ka arī informācijas avotos visbiežāk minētais avots – prakses koordinatores epasti teorijas grupas ietvaros atzīmēts tikai 3% respondentu vidū, kas praksi nodrošinājuši, kas varētu norādīt uz to, ka šai grupai prakses koordinators piedāvājumi nav līdz šim bijuši apakšprogrammai vai interesēm atbilstoši un šīs grupas studentu informācijas

apmaiņa aktīvāk notiek personīgās interakcijas ceļā ar mācībspēkiem vai cita veida personīgajiem kontaktiem.

Radošo apakšprogrammu grupā un starpkultūru sakaru grupā saskatāmas zināmas līdzības iegūtajos datos. Iespējams, tas būtu skaidrojams ar ne tik universālu pieeju prakšu iespējās, jo gan radošo, gan starpkultūru sakaru apakšprogrammās studējošo prakses iespējas ir diezgan specifiskas un iespējas līdz ar to tiek ierobežotākas nekā citās apakšprogrammās. Runājot par radošo apakšprogrammu grupu, jāsaka, ka apakšprogrammas vadītājs ir bijis galvenais informācijas avots, kas studējošajiem nodrošinājis praksi (15%), kā arī personīgo informācijas kanālu izmantojums ir salīdzinoši augsts šajā apakšprogrammā studējošo vidū (8%) kas ir informācijas sakarā minamais pozitīvais aspekts. Turpinot, tikai 2% respondentu šajā grupā, pretēji citām apakšprogrammām, kā prakses nodrošinošo informācijas avotu minējuši citus LKA mācībspēkus, tāpat arī citus interneta veidus un citus veidus kā iegūt praksi. Jāatzīmē arī fakts, ka šī ir grupa, kurā ir vislielākais informācijas iztrūkums par prakšu sistēmu LKA. (6%)

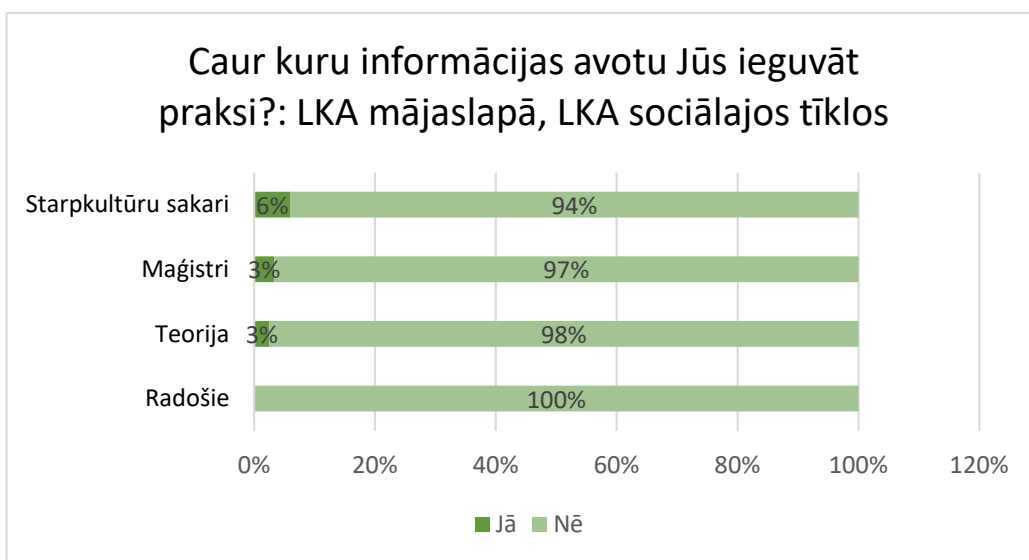
Runājot par starpkultūru sakaru grupā ietvertajiem studentiem, jāsaka, ka dati ir līdzīgi. Tāpat divi dominējošie informācijas avoti, kas nodrošinājuši jau izieto praksi, gūti no personīgajiem avotiem (8%) vai studiju apakšprogrammas vadītāja/-as (10%). 6% studējošo no visiem praksi ieguvuši caur LKA mājaslapu vai sociālajiem tīkliem. Savukārt 2% šīs grupas studentu praksi ieguvuši no citiem LKA mācībspēkiem, tāpat arī prakses koordinators (2%) un citos veidos (2%). Neviens no šiem studējošajiem nav norādījis, ka citi interneta resursi būtu nodrošinājuši praksi, un tikai 2% šajā grupā studējošo pretēji kopskaitam nav informācijas par prakšu sistēmu LKA.

Respondenti, kas praksi ieguvuši no personīgajiem avotiem: sadalījums pēc apakšprogrammām

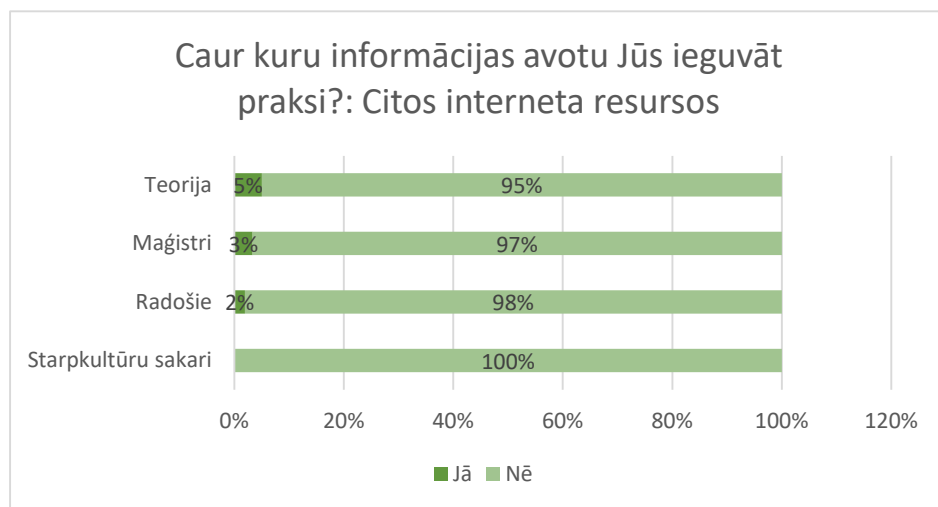
Grafiks nr. 1.3.1. Respondenti, kas praksi ieguvuši no personīgajiem avotiem: sadalījums pēc apakšprogrammām

Respondenti, kas praksi ieguvuši caur LKA mājaslapu, sociālajiem tīkliem: sadalījums pēc apakšprogrammām

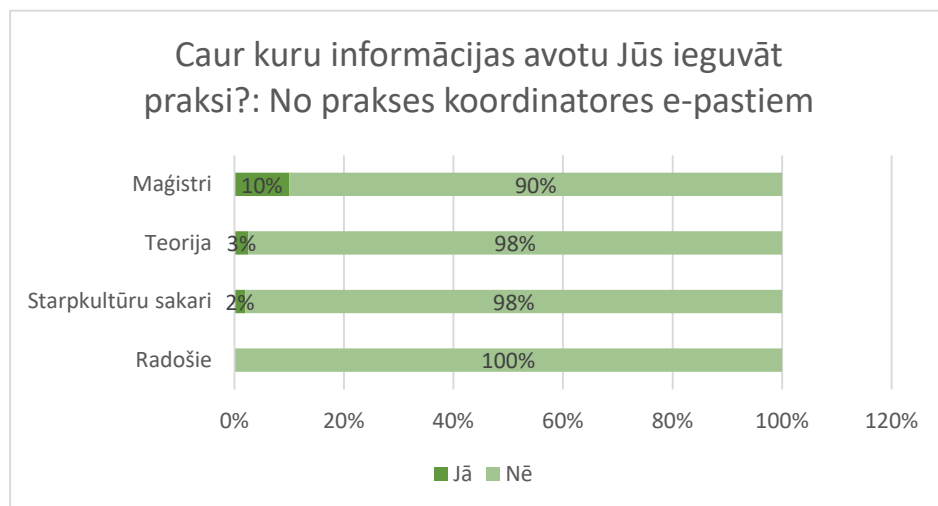
Grafiks nr. 1.3.2. Respondenti, kas praksi ieguvuši caur LKA mājaslapu, sociālajiem tīkliem: sadalījums pēc apakšprogrammām

Respondenti, kas praksi ieguvuši caur citiem interneta resursiem: sadalījums pēc apakšprogrammām

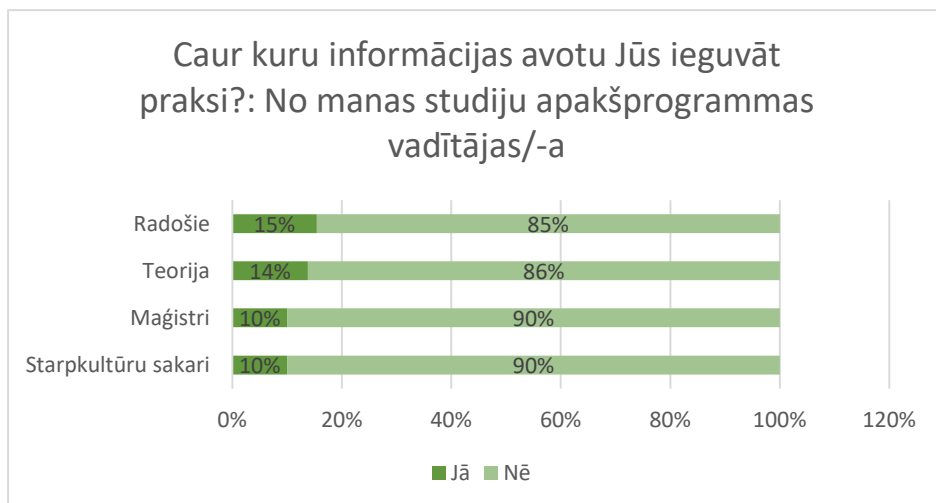
Grafiks nr. 1.3.3. Respondenti, kas praksi ieguvuši caur citiem interneta resursiem: sadalījums pēc apakšprogrammām

Respondenti, kas praksi ieguvuši no prakses koordinatores e-pastiem: sadalījums pēc apakšprogrammām

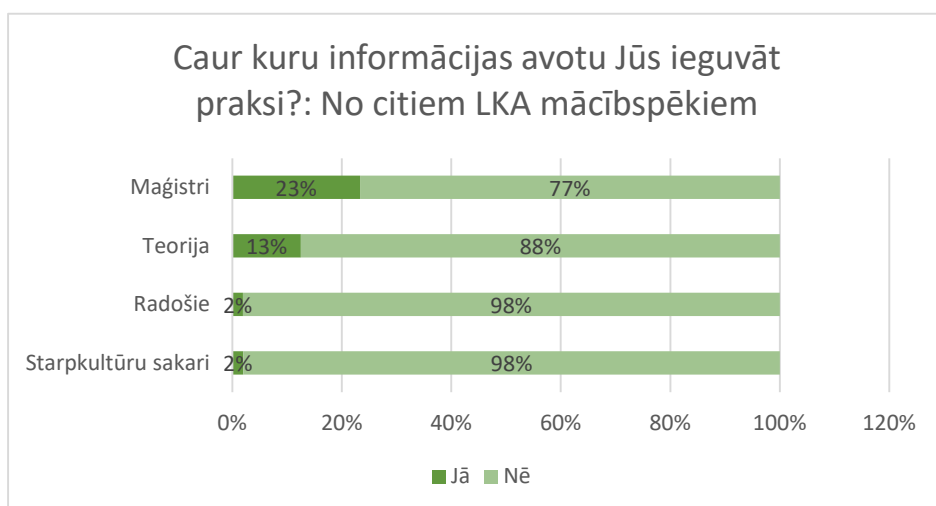
Grafiks nr. 1.3.4. Respondenti, kas praksi ieguvuši no prakses koordinatores e-pastiem: sadalījums pēc apakšprogrammām

Respondenti, kas praksi ieguvuši no savas studiju apakšprogrammas vadītājas/-a: sadalījums pēc apakšprogrammām

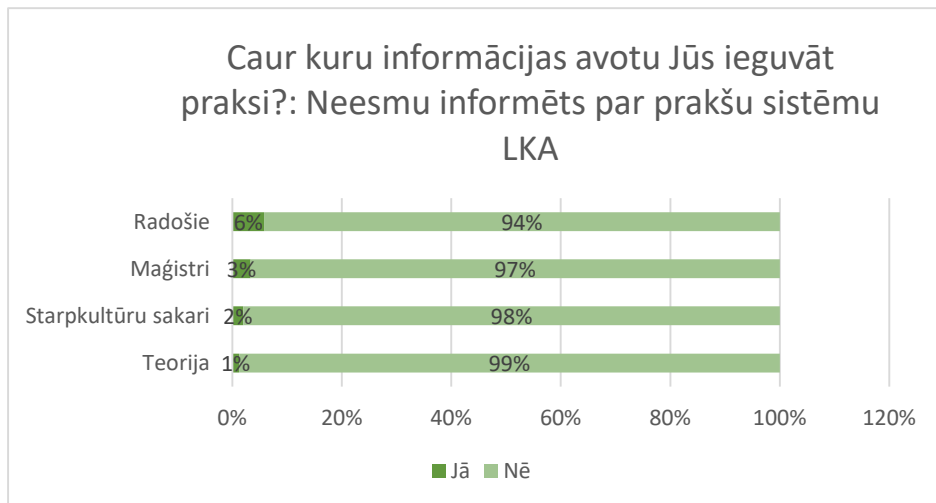
Grafiks nr. 1.3.5. Respondenti, kas praksi ieguvuši no savas studiju apakšprogrammas vadītājas/-a: sadalījums pēc apakšprogrammām

Respondenti, kas praksi ieguvuši no citiem LKA mācībspēkiem: sadalījums pēc apakšprogrammām

Grafiks nr. 1.3.6. Respondenti, kas praksi ieguvuši no citiem LKA mācībspēkiem: sadalījums pēc apakšprogrammām

Respondenti, kas nav informēti par prakšu sistēmu LKA: sadalījums pēc apakšprogrammām

Grafiks nr. 1.3.7. Respondenti, kas nav informēti par prakšu sistēmu LKA: sadalījums pēc apakšprogrammām

2. STUDENTU PRAKSES PIEREDZE

Studentu prakses pieredze – vai tā būtu izieta prakse, vai tikai plānošana – ir svarīgs aspekts prakšu sistēmas novērtējumā, tādēļ studentiem tika lūgts novērtēt dažādus prakses aspektus saistībā ar termiņiem, dokumentāciju, obligātumu, kredītpunktu iegūšanu un prakšu iedalījumu, kā arī izskaidrot, kāpēc prakse vēl nav izieta. Lai precīzāk apskatītu šos jautājumus, iegūtie dati tika salīdzināti kursu ietvaros, kā arī sīkāk apskatīti iemesli prakses neiziešanai.

2.1. Informācija par iegūtās prakses pieredzi studiju procesā

Atbildot uz jautājumu par to, vai Latvijas Kultūras akadēmijas studiju ietvaros ir iegūta prakses pieredze vai prakse šobrīd tiek veikta, tieši puse respondentu, kas ir 50%, atbildējuši ar “nē”, ka prakses pieredze nav gūta un netiek šobrīd veikta. 41% respondentu apstiprinājuši iegūto prakses pieredzi, savukārt 7% respondentu izvēlējušies atbilžu variantu “grūti pateikt”. Uz šo jautājumu atbildi nav snieguši 2% respondentu.

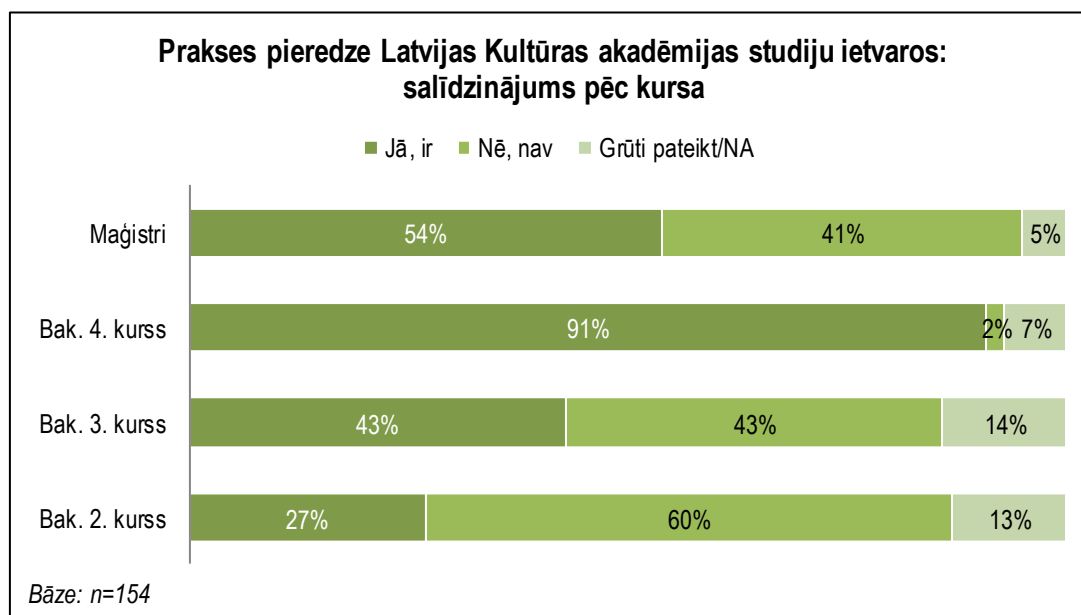

Grafiks nr. 2.1. Informācija par iegūtās prakses pieredzi studiju procesā

2.1.1. Informācija par iegūtās prakses pieredzi studiju procesā: salīdzinājums pēc kursa

Aptaujājot Latvijas Kultūras akadēmija studentus par prakšu sistēmu Akadēmijā, tika uzdots jautājums par to, vai viņiem ir bijusi prakses pieredze studiju ietvaros. Salīdzinot atbildes kursu ietvaros, tika ņemti vērā tie dati, ko sniedza studenti no 2. kursa (N=154), jo 1. kurss oficiāli pēc Akadēmijas noteikumiem praksi iet nevar.

Ir redzams, ka lielākā daļa 4. kursa studentu (91%) ir guvuši prakses pieredzi studiju ietvaros. 2. kursa bakalauro vidū 27% respondentu prakses pieredze ir, taču vairāk kā pusei (59%) tādas nav, savukārt 3. kursa bakalauro atbildes ir līdzvērtīgas – 43% pieredze ir, 43% - nav. Maģistru vidū 54% respondentu prakses pieredze ir, taču 41% - nav, kas varētu tikt skaidrots ar to, ka daļa aptaujāto maģistru grupā ir 1. kursa studenti.

Grafiks 2.1.1. Informācija par iegūtās prakses pieredzi studiju procesā: salīdzinājums pēc kursa

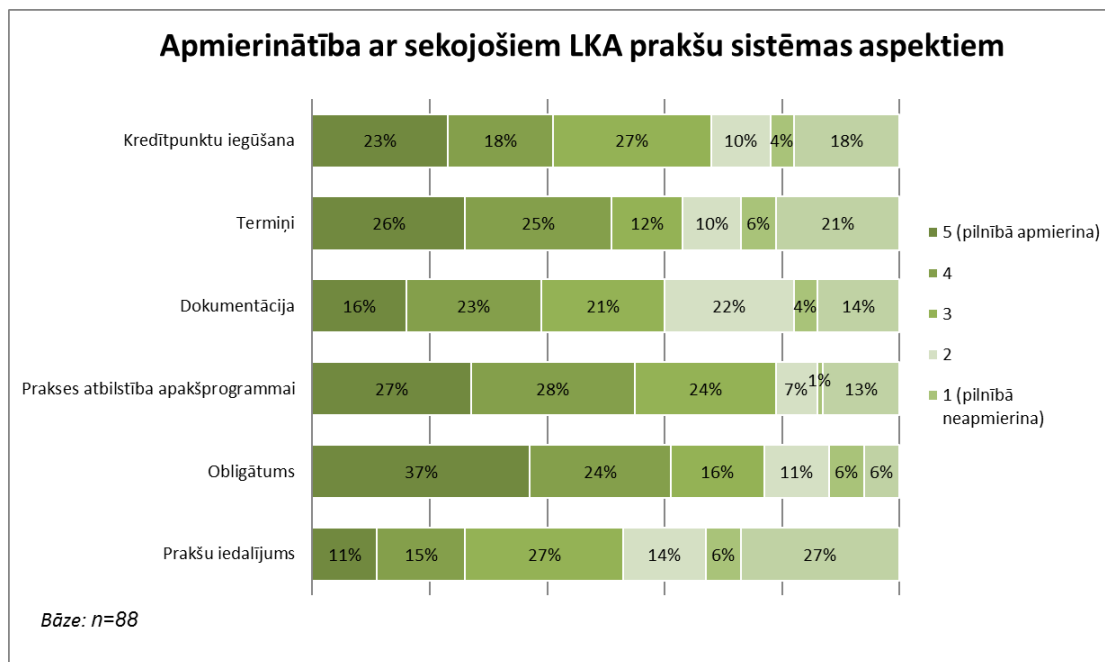
2.2. Apmierinātība ar sekojošiem LKA prakšu sistēmas aspektiem

Kultūras akadēmijas studentiem tika lūgts novērtēt, cik apmierināti vai neapmierināti viņi ir ar tādiem prakšu sistēmas aspektiem kā kredītpunktu iegūšana, termiņi, dokumentācija, prakses atbilstība apakšprogrammai, obligātums un prakšu iedalījums. Uz šo jautājumu atbildes sniedza tikai tie, kuriem ir bijusi prakses

pieredze. Interesanti, ka respondenti visbiežāk atzīmēja savu apmierinatību ar atbildēm “apmierina” un “pilnībā apmierina” tieši prakses obligātuma aspektā (61%), savukārt otrs aspekts, par kuru 55% respondentu atzīmēja atbildes 5 un 4 (“apmierina” un “pilnībā apmierina”), ir prakses atbilstība apakšprogrammai. Netālu no šiem rādītājiem ierindojas arī apmierinātība ar termiņiem, kurus 51% respondentu novērtēja kā pilnībā apmierinošus un apmierinošus. Vismazāk atbildes “pilnībā apmierina” un “apmierina” tika atzīmētas pie jautājuma novērtēt prakšu iedalījumu (26%), lai gan 27% respondentu atzīmēja atbildi “3”(ne apmierina, ne neapmierina) un tik pat liels apjoms respondentu atzīmēja atbildi “grūti pateikt”, kas, iespējams, liecina par jautājuma neizpratni (varētu būt skaidrojums ar to, ka respondenti nav informēti par prakšu dalījumu, tāpēc izvēlas nekonkrētas atbildes). Par to liecina arī nelielais atbildējušo skaits, kuri ir atzīmējuši atbildes “pilnībā neapmierina” un “neapmierina” (20%).

Salīdzinot visus aspektu novērtējumus, vairāk kā $\frac{1}{4}$ (26%) respondentu atbildes “neapmierina” un “pilnībā neapmierina” atzīmējuši pie dokumentācijas aspekta. Citos aspektos šīs atbildes atzīmēja mazāk kā 20% respondentu. Tomēr visbiežāk izvēlētais respondentu atbilde pie dokumentācijas aspekta ir “apmierina” un “pilnībā apmierina” (39%).

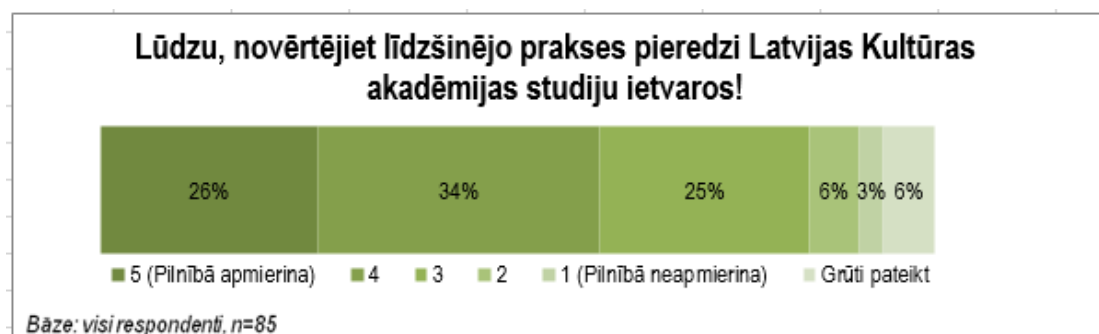
Pie prakses kredītpunktu iegūšanas aspekta 41% respondentu atzīmē atbildes “pilnībā apmierina” un “apmierina”. Tikai 14% par šo aspektu izvēlējās atbildes “pilnībā neapmierina” un “neapmierina”, bet vairāk kā $\frac{1}{4}$ (27%) atzīmēja vidējo atbildi (“ne neapmierina, ne apmierina”). Visbiežāk minētā atbilde “ne neapmierina, ne apmierina” būtu skaidrojama, pamatojoties uz fokusa grupās teikto, kur studenti apgalvoja, ka kredītpunktu apjoms nebūt nav noteicošais iemesls prakses nepieciešamībai.

Grafiks nr.2.2. Apmierinātība ar sekojošiem LKA prakšu sistēmas aspektiem

2.3. Līdzšinējās prakses pieredzes novērtējums

Pētījuma par prakšu sistēmu ietvaros Latvijas Kultūras akadēmijas studentiem tika uzdots jautājums par līdzšinējās LKA studiju prakses pieredzes novērtējumu, kur 1 ir „pilnībā neapmierina” un 5 – „pilnībā apmierina”. No visiem studentiem, kuri gājuši praksi (n=85), 34% respondentu to ir novērtējuši ar 4 savukārt 26% aptaujāto studentu līdzšinējā prakses pieredze vērtējama ar 5. Neitrālu viedokli, tas ir, 3, izteikuši ceturtdaļa jeb 25% respondentu, taču atbildes 2 (6%) un 1 (pilnībā neapmierina) (3%), ir izteikta salīdzinoši retāk. Savukārt 6% aptaujāto Akadēmijas studentu nav viedokļa šajā jautājumā. Raksturojot studentu kopējo viedokli, līdzšinējās LKA studiju prakses pieredze vairākumu aptaujāto respondentu apmierina, salīdzinot iegūtos datus, gandrīz uz pusi mazāk tiek sniegts neitrāls viedoklis, savukārt par negatīvu līdzšinējo pieredzi viedokli pauduši mazāk kā 10% aptaujāto studentu.

Grafiks nr.2.3. Līdzšinējās prakses pieredzes novērtējums

2.4. Līdzšinējās prakses pieredzes novērtējums: atvērtais jautājums

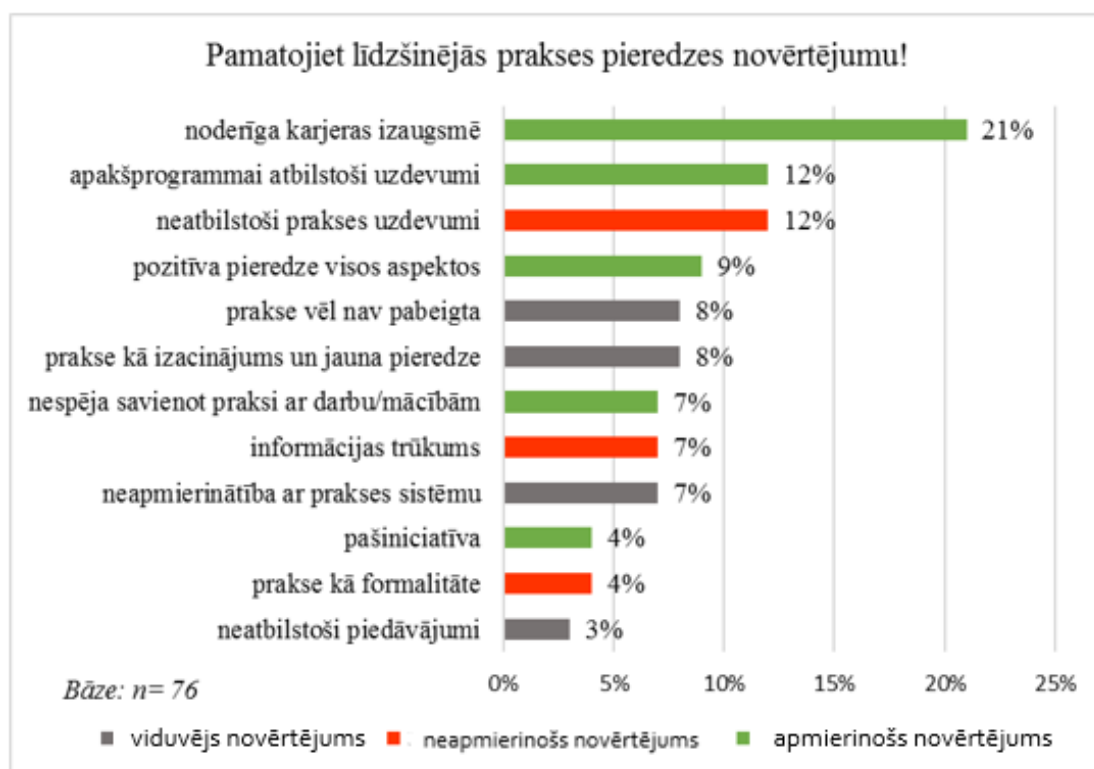
Lai noskaidrotu respondentu sniegtā līdzšinējās prakses pieredzes novērtējuma pamatojumu, respondenti tika lūgti atbildēt uz atvērtā tipa jautājumu. Starp visiem respondentiem, kas snieguši atbildi uz šo jautājumu (n=76), visbiežāk minētais atbildes veids bija, ka izietā prakse ir bijusi “noderīga karjeras izaugsme”. Šāda atbilde tika minēta 21% gadījumu, un lielākoties starp respondentiem, kuri savu prakses pieredzi vērtē kā apmierinošu, piemēram “Bija daudz atbildīgu pienākumu, iespēja sadarboties ar nozares profesionāļiem un iegūt neaizmirstamu pieredzi.” 12% respondentu izgājuši praksi, kuras uzdevumi bijuši atbilstoši apakšprogrammai. Toties tikpat daudz respondentu prakses uzdevumi bijuši neatbilstoši apakšprogrammā apgūtajam vai tie bijuši mazkvalificēti darbi ar zemu atbildības līmeni, kā to norāda atbilde: “Nav zināms, ar cik kompetentiem prakses vadītājiem sastapsies. Ne vienmēr iespējams veikt kādus būtiskus uzdevumus, no kuriem varētu gūt vērtīgu pieredzi”. Šie respondenti arī kopumā ir visneapmierinātākie ar savu prakses pieredzi – 83% to vērtē kā neapmierinošu.

9% no respondentiem piedzīvojuši pozitīvu pieredzi visos ar praksi saistītajos aspektos. To parāda tādas atbildes, kā “atsaucīgs personāls, ja sāk laicīgi laicīgi visu plānot”, “pati prakse mani apmierināja pilnībā un uzskatu, ka prakse ir obligāts mācību elements”, “viss bija ļoti veiksmīgi, noderīgi, tiešām izdevusies prakse bijusi” un tml. 8% respondentu atbildes liecina, ka “prakse vēl nav pabeigta”, tādēļ vērtējumi variē no “pilnībā neapmierinošiem” līdz “pilnībā apmierinošiem”. Tikpat liels skaits respondentu (8%) savu prakses pieredzi vērtē kā “izaicinājumu un jaunu pieredzi”. Arī šajā gadījumā atbildes ir gan izteikti pozitīvas, gan negatīvas. Piemēram, atbildē “Pētījums ar personīgo interviju bija pieredzes bagāts, taču stresa pilns” prakses

pieredze vērtēta kā “vidēji apmierinoša”, savukārt atbildē “Jauna, kvalitatīva pieredze līdz šim attāli zināmās nozarēs” tā vērtēta kā “pilnībā apmierinoša”.

7% no minētajām atbildēm parādās “nespēja savienot praksi ar darbu un/vai mācībām”, kā to norāda atbildes “Garajām praksēm, ja izvēlies garo praksi, kam patiesi būtu jēga, tad nav laika to iziet, jo tas jāpaspēj paralēli studijām” un “Pieredze ir vērtīga pati par sevi. Jāpiebilst, ka nedaudz traucēja lekciju grafiks, un prakses termiņi. Līdz ar pieblīvēto grafiku nebija iespējams iegūt pilnvērtīgu prakses pieredzi”. Tikpat liels skaits respondentu jeb 7% norādīja, ka tiem trūkst informācijas par prakšu sistēmu. Šie respondenti savu prakses pieredzi arī kopumā vērtē kā neapmierinošu, kā to norāda atbildes: “Ļoti nepieciešams sakārtot prakses sistēmu, ir ļoti daudz neskaidrību” un “Tā kā mēs esam tie, kuri sāka bez praksēm, bet beidz ar, ir sajukums. Esmu izgājusi praksi, neapzinoties to, ka tā ir prakse”. Tāpat 7% respondentu ir neapmierināti ar prakšu sistēmu, norādot, ka “Vēl īsti nav skaidrs, cik ilga prakse ir pietiekama prakse. Personiski es neuzskatu, ka 3 dienu prakse, nēsājot bukletīnus, ir nopietna prakse” vai “apmierina prakses pamatotība, bet neapmierina neskaidrība termiņos un dokumentācijā”.

4% respondentu norāda, ka izietā prakse bijusi pašiniciatīva, respondents gājis praksi pats savām, nevis akadēmiskām vajadzībām, un pats arī atradis prakses vietu. Tāpat 4% praksi uzskata kā formalitāti, kas jānokārto, taču respondentam nav īpašas ieinteresētības tajā – “man tā studiju ietvaros jāiziet, ejū. Tā kā man jau ir pieredze specializācijā, īpašas izjūtas prakse nesniedz”. 3% respondentu atzīmē, ka Akadēmijā nav viņu specialitātei atbilstoša prakšu piedāvājuma.

Grafiks nr.2.4. Līdzšinējās prakses pieredzes novērtējums

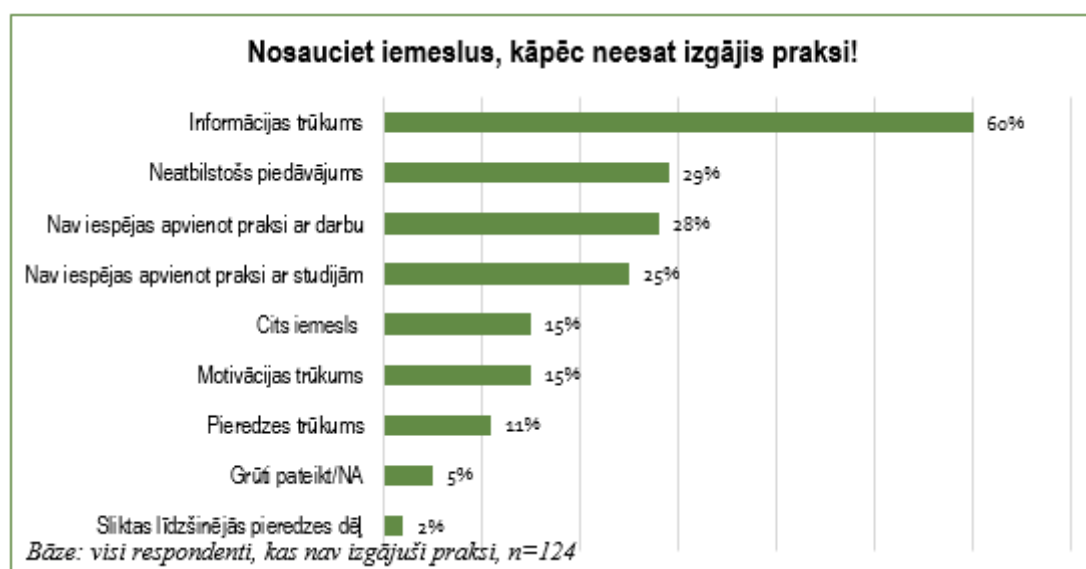
2.5. Iemesli, kāpēc nav izieta prakse

Pētījuma par prakšu sistēmu ietvaros Latvijas Kultūras akadēmijas studentiem tika uzdots jautājums par iemesliem, kāpēc nav veikta prakse. Uz jautājumu atbildēja tie studenti, kas nav veikuši praksi Latvijas Kultūras akadēmijas studiju ietvaros un uz iepriekšējiem kontroljautājumiem atbildēja atbilstoši. Jautājums skan šādi “Nosauciet iemeslus, kāpēc neesat izgājis praksi!”, un kopīgais respondentu skaits, kas uz to atbildēja, ir 129 respondenti.

Lielākais skaits respondentu (52%) uz jautājumu snieguši atbildi “Esmu 1. kursa students”, tā liecinot, ka vairāk kā pusi no praksi neveikušajiem respondentiem ierobežo nespēja oficiāli veikt praksi, jo praksi iespējams veikt no 2. studiju kursa. Tālāk atspoguļotajos datos šī atbilde nav iekļauta, lai noskaidrotu tos iemeslus, kāpēc respondenti ar iespēju iziet praksi nav to izdarījuši. Nākamā biežāk izvēlētā atbilde ir “Informācijas trūkums”, ko izvēlējušies 60% no pārējiem respondentiem. Tam seko atbilžu variants “Neatbilstošs piedāvājums”, ko izvēlējušies 29% atlikušo respondentu, “Nav iespējas apvienot praksi ar darbu” (28%) un “Nav iespējas apvienot praksi ar studijām” (25%) Respondentiem bija iespēja izvēlēties atbilžu

variantu “cits iemesls”, kurā bija iespējams ierakstīt pašam savu iemeslu, un to izvēlējušies 29 cilvēki, taču iemesli, kas sakrīta ar dotajiem atbilžu variantiem (informācijas trūkums – minēts 7 reizes, laika trūkums – minēts 6 reizes, neatbilstošs piedāvājums – minēts 4 reizes) pievienoti doto atbilžu variantu respondentu skaitam. Atlikušie 12 cilvēki norāda, ka prakse ir veikta, nav nokārtoti dokumenti (minēts 6 reizes), ir plāni prakses veikšanai (minēts 3 reizes), uzskatīšana par nevajadzīgu (minēts 3 reizes)

15% respondentu norādījuši motivācijas trūkumu kā iemeslu, 11% - pieredzes trūkumu, 5% ir grūti pateikt un tikai 2% kā iemeslu prakses neveikšanai ir norādījuši sliktu iepriekšējo pieredzi.

Grafiks nr. 2.5. Iemesli, kāpēc nav izieta prakse

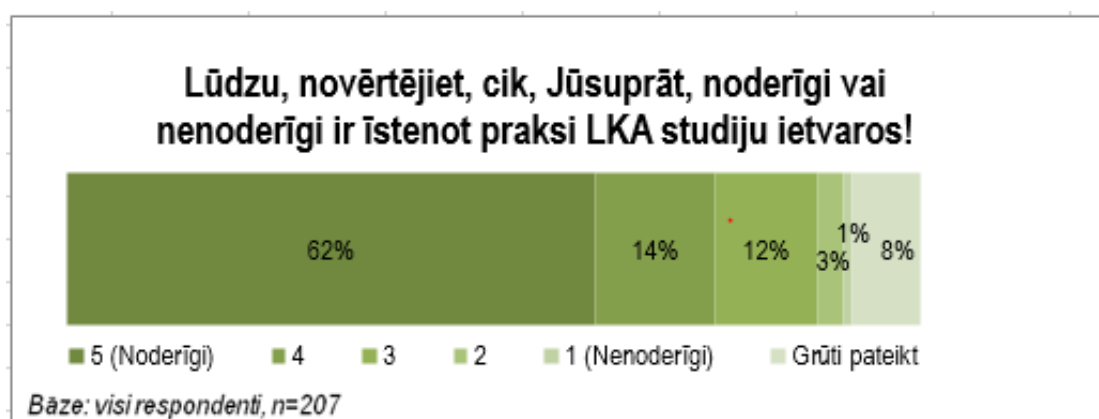
* Tā kā katrs respondents varēja minēt vairāk par vienu atbildi, kopējais atbilžu skaits pārsniedz 100%

** Atbilžu variantu «cits iemesls» izvēlējušies 29 cilvēki, iemesli, kas sakrīta ar dotajiem atbilžu variantiem (informācijas trūkums – minēts 7 reizes, laika trūkums – minēts 6 reizes, neatbilstošs piedāvājums – minēts 4 reizes) atlikušie 12 cilvēki norāda ka prakse ir veikta, nav nokārtoti dokumenti (minēts 6 reizes), ir plāni prakses veikšanai (minēts 3 reizes), uzskatīšana par nevajadzīgu (minēts 3 reizes)

2.6. Prakses īstenošanas lietderīgums LKA studiju ietvaros

Raksturojot aptaujāto LKA studentu viedokli jautājumā par prakses noderīgumu studiju ietvaros, skalā, kur 1 ir „nenoderīgi” un 5 „noderīgi” visbiežāk lietotā atbilde,

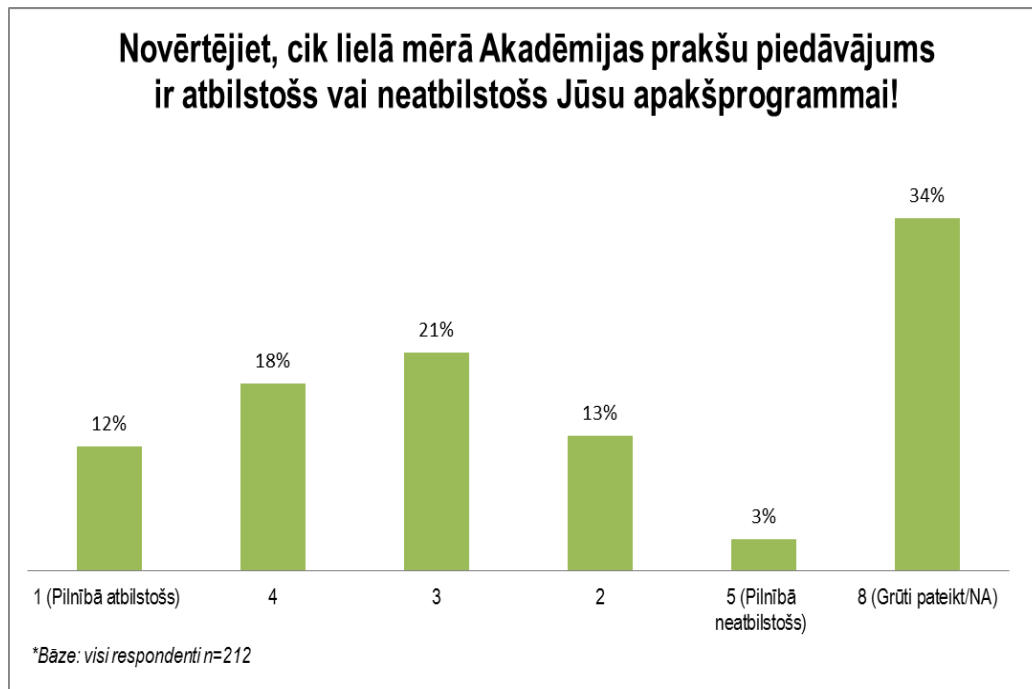
ko vairākums aptaujāto studentu novērtējuši ar 5, ir, ka prakse LKA studiju ietvaros ir „noderīga” (62%), ar 4 prakses pieredzes nepieciešamību studiju periodā atbildi snieguši 14% aptaujāto studentu. 12% respondentu par prakses nepieciešamību studiju periodā izsaka neitrālu, tas ir, 3 viedokli. Par pozitīvu aspektu nepieciešams uzsvērt, ka tikai 1% aptaujāto LKA studentu uzskata, ka prakse studiju periodā ir 1 (nenoderīga), savukārt, ar 2 prakses nepieciešamību atbildi snieguši 3% respondentu, taču 8% respondentu nav viedokļa šajā jautājumā. Šie dati liecina, ka prakses pieredzi LKA vairākums aptaujāto studentu vērtē kā noderīgu un nepieciešamu.

Grafiks nr.2.6. Prakses īstenošanas lietderīgums LKA studiju ietvaros

2.7. LKA prakšu piedāvājuma atbilstoši apakšprogrammai novērtējums

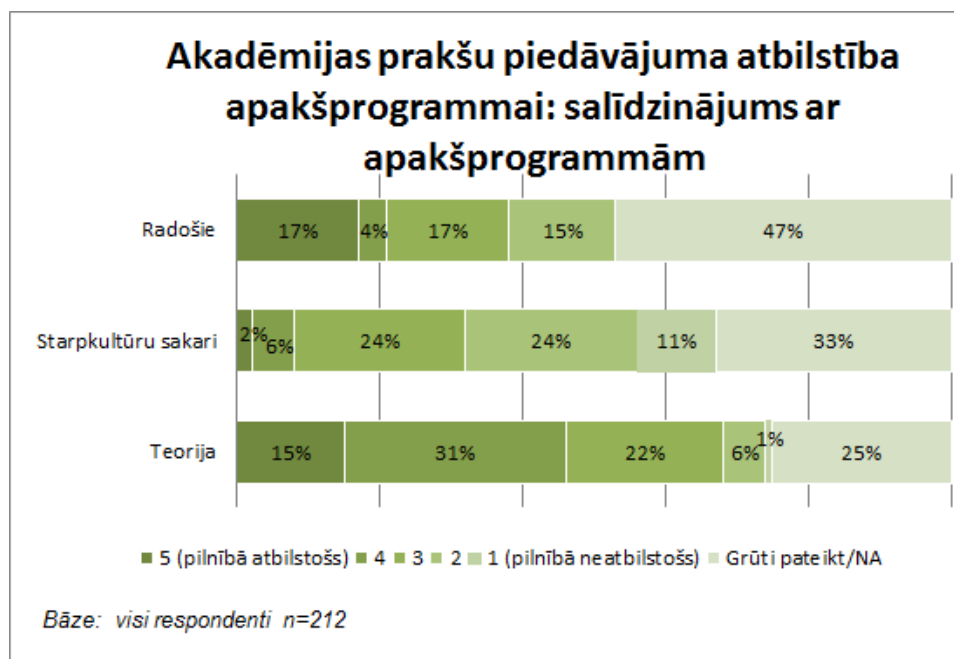
Atbildot uz jautājumu par prakses piedāvājumu atbilstību apakšprogrammai, nedaudz mazāk kā trešdaļa (30%) atbildēja “pilnībā atbilstošs” un “daļēji atbilstošs”. Piektdaļa (21%) studentu novērtēja prakšu piedāvājumu atbilstību apakšprogrammai kā viduvēju. Mazāk kā piektdaļa respondentu (16%) atbildēja noraidoši, ka Akadēmijas prakšu piedāvājums ir neatbilstošs, no kuriem 13% atbildēja “daļēji neatbilstošs”, tikai 3% atbildēja “pilnīgi neatbilstošs”. Taču trešdaļa respondentu jeb 34 % nebija devuši atbildi uz šo jautājumu, kas arī bija visbiežāk dotā atbilde šajā jautājumā. Kopumā trešdaļa studentu prakšu piedāvājumu atbilstību apakšprogrammai vērtē pozitīvi, otra trešdaļa atsakās no atbildes, bet trešā dalās starp negatīvu un vidēju novērtējumu.

Grafiks nr.2.7. LKA prakšu piedāvājuma atbilstoši apakšprogrammai novērtējums.

2.7.1. LKA prakšu piedāvājuma atbilstoši apakšprogrammai novērtējums: salīdzinājums ar apakšprogrammām

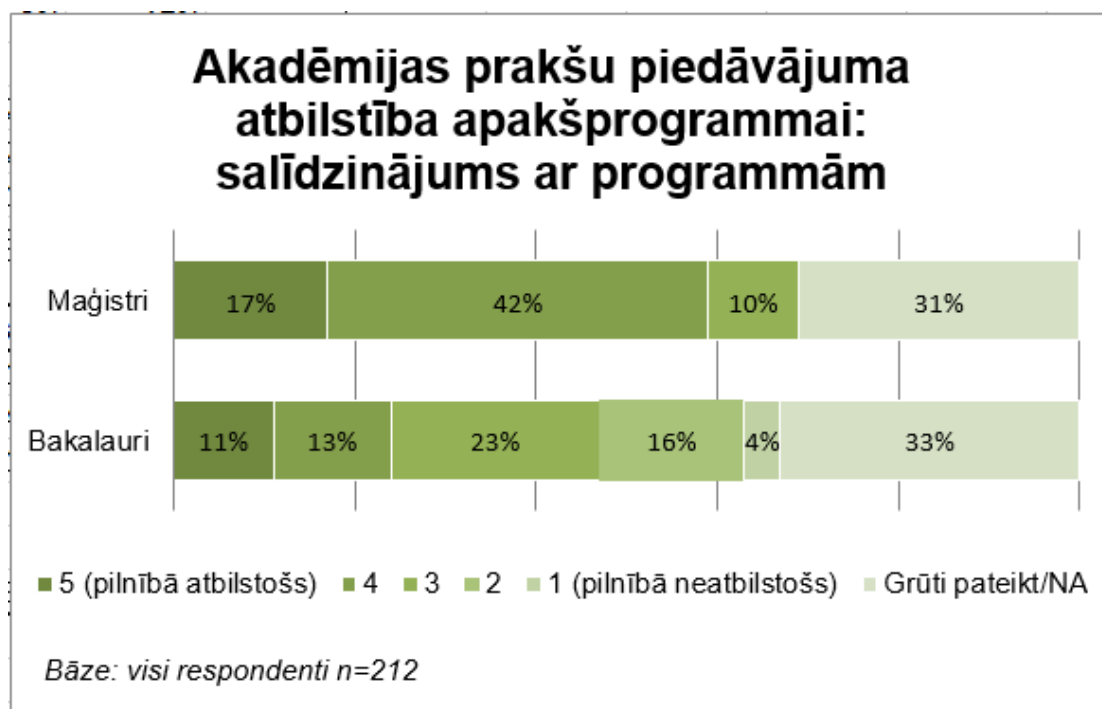
Salīdzinot studentu novērtējumu par Akadēmijas prakšu piedāvājumu atbilstību vai neatbilstību apakšprogrammām, teorijas studenti visbiežāk ir atzīmējuši atbildes „pilnībā atbilstošs” un „atbilstošs”, tas ir 46% respondentu. Taču šīs atbildes visretāk ir atzīmējuši starpkultūru sakaru studenti, 8% respondentu. 35% starpkultūru sakaru studentu prakses piedāvājumu apakšprogrammai uzskata par neatbilstošu vai pilnībā neatbilstošu, bet teoriju studenti atbildes „neatbilstošs” un „pilnībā neatbilstošs” ir atzīmējuši tikai 7% respondentu. 21% radošo programmu respondentu atzīmēja, ka prakšu piedāvājums ir „pilnībā atbilstošs” un „atbilstošs”. Atbildes „neatbilstošs” un „pilnībā neatbilstošs” izvēlējās trešdaļa jeb 32% radošo programmu respondentu. Un nedaudz mazāk kā puse (47%) no radošo apakšprogrammu pārstāvjiem ir izvēlējušies atbildi “grūti pateikt” (iespējams norāda uz radošās jomas specifiku un grūtībām nodalīt praksi no studijām).

Grafiks nr.2.7.1. LKA prakšu piedāvājuma atbilstoši apakšprogrammai novērtējums: salīdzinājums ar apakšprogrammām

2.7.2. LKA prakšu piedāvājuma atbilstoši apakšprogrammai novērtējums: salīdzinājums pa apakšprogrammām

Salīdzinot studentu novērtējumu par Akadēmijas prakšu piedāvājumu atbilstību vai neatbilstību apakšprogrammām, vairāk kā puse jeb 59% maģistru programmu studenti ir atzīmējuši atbildes „pilnībā atbilstošs” un „atbilstošs”. Šīs atbildes bakalaura programmās ir atzīmējuši 24% respondentu. Atbildes „neatbilstošs” un „pilnībā neatbilstošs” bakalauru programmās atzīmējuši 20% respondentu, bet maģistru programmas studenti šīs atbildes nav izvēlējušies vispār. Tas, iespējams, saistīts ar to, ka maģistra programmās studējošie jau praktizējās vai strādā savā profesijā. Trešdaļa respondentu gan maģistru programmās (31%), gan bakalaura programmās (33%) ir izvēlējušies atbildi „grūti pateikt”. Bakalaura programmās studējošie 23% respondentu devuši neitrālu atbildi „ne atbilstošs, ne neatbilstošs”. Sadalījums starp pozitīvo, negatīvo un neitrālo atbilžu procentuālo daudzumu ir vienlīdzīgs, kas ļauj secināt, ka studentu novērtējums šajā jautājumā nav viendabīgs.

Grafiks nr.2.7.2..LKA prakšu piedāvājuma atbilstoši apakšprogrammai novērtējums:
salīdzinājums ar apakšprogrammām

3. FAKTORI STUDENTU MOTIVĀCIJAI IESAISTĪTIES PRAKSĒ

Latvijas Kultūras akadēmijā prakšu sistēma darbojās jau pirms tās obligātas ieviešanas studiju sistēmā, kas norāda uz studentu vēlmi un iesaisti dažādās prakses iespējās. Studentu vēlme jeb motivācija ir būtisks faktors, lai pamatotu prakses nepieciešamību studiju ietvaros. Būtiski, ka fokusgrupās LKA studenti bieži vien kā galveno motivāciju minēja tieši kontaktu iegūšanu, lai veidotu sadarbību arī pēc studijām. Turklāt tieši kredītpunkti, kuri varētu kalpot kā motivācija prakses iziešanai, ir faktors, kuru studenti neminēja kā motivējošu.

3.1. Prakses iziešanas motivācija

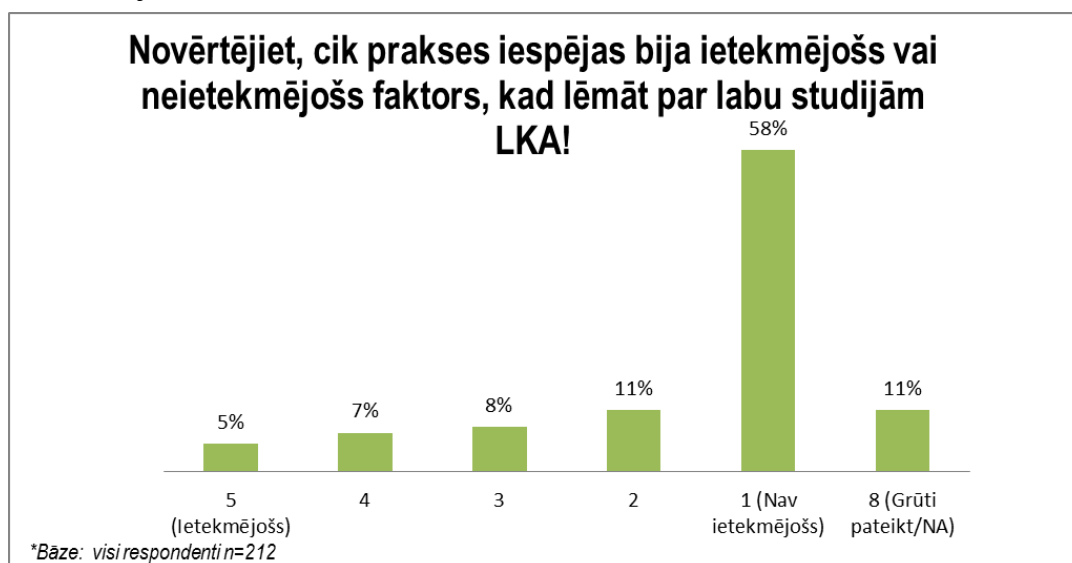
Pētījuma par prakšu sistēmu ietvaros Latvijas Kultūras akadēmijas studentiem tika uzdots jautājums par motivācijas veidiem, kas mudina iziet LKA praksi, kur respondentiem bija iespēja atzīmēt visas sev atbilstošās atbildes par to, kuras no motivācijām nosaka respondentus iziet LKA prakses. Visbiežāk sniegtā atbilde bija “Kontaktu iegūšana” (79%). Gandrīz tikpat bieži kā biežāk sniegtā atbilde par motivāciju atzīmēts variants “Personīga izaugsme” (77%), kam cieši seko atbilde “Portfolio/CV veidošana/papildināšana” (73%). Līdzīgs skaits respondentu par motivāciju, lai izietu LKA praksi, min šādus iemeslus: “Teorētisko zināšanu nostiprināšana praksē” (49%) un “Kredītpunktu iegūšana” (50%). Savukārt salīdzinoši mazāk respondentu kā motivāciju, lai izietu LKA praksi, atzīmēja “Akadēmiskā nepieciešamība” (31%). Neliels skaits respondentu atzīmējuši “Tiešs aicinājums no pasniedzēju puses” (13%) kā motivāciju, lai izietu LKA praksi. 2% respondentu bija grūti pateikt, kas ir viņu motivācija. 5% respondentu kā atbildi norādīja “Cits variants”, kur, piemēram, tika minēti šādi motivācijas, lai izietu LKA praksi, veidi: Intraverts cilvēks – nevēlēšanās piedalīties; Jaunas pieredzes gūšana; Lai saprastu profesiju realitātē, darbībā; Nav motivācija, jo jau strādāju savā jomā; Potenciālās darba vietas atrašana u.c.

Grafiks nr.3.1. Prakses iziešanas motivācija

3.2. Prakses iespējas kā motivācija iestāties LKA

Atbildot uz jautājumu, vai prakses iespējas bija ietekmējošs vai neietekmējošs faktors par labu studijām LKA, lielākā daļa respondentu jeb 69% atzina, ka prakšu piedāvājums nebija ietekmējošs faktors par labu studijām LKA, ar atbildēm „nav ietekmējošs” 58% un drīzāk neietekmējošs 11%. Katrs desmitais students jeb desmitdaļa studentu (13%) atbildēja, ka prakses iespējas ir bijis ietekmējošs faktors, lai lemtu par labu studijām LKA, ar atbildēm „drīzāk ietekmējošs” 7% un ietekmējošs 5%. Kā arī desmitdaļa studentu nav devusi atbildi uz šo jautājumu. No šīm atbildēm var secināt, ka prakses iespējas lielākai daļai studentu nav bijis ietekmējošs faktors, izvēloties studijas LKA.

Grafiks nr.3.2. Prakses iespējas kā faktora novērtējums

4. VĒLAMAIS PRAKŠU MODELIS

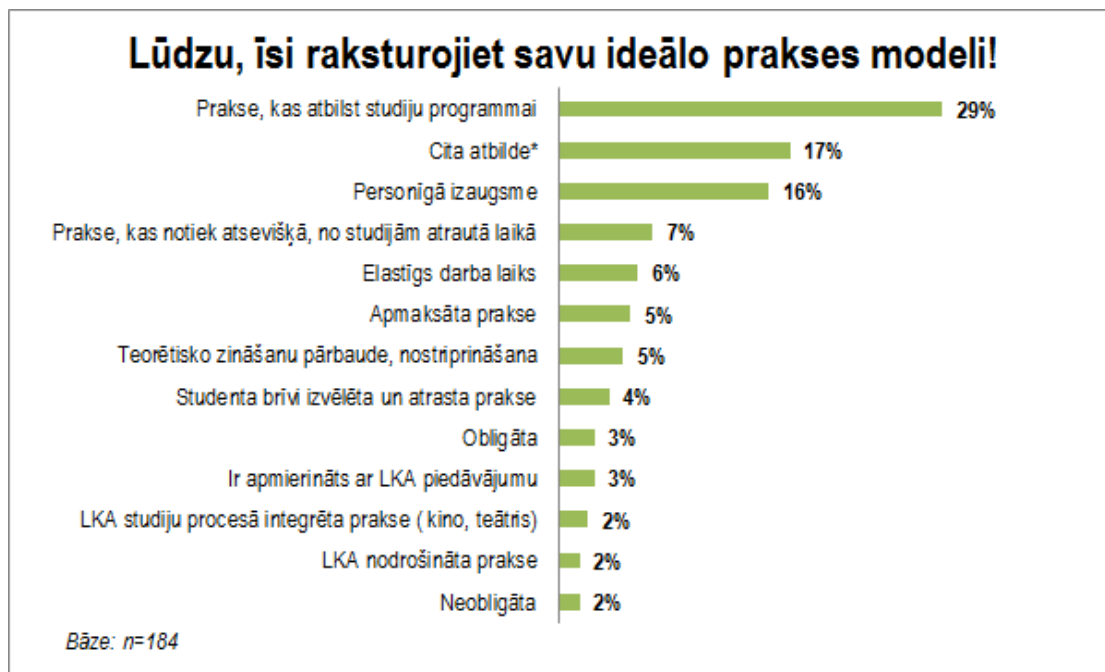
Atbilstoši pētījuma mērķiem un uzdevumiem, pētījuma ietvaros viens no izvirzītajiem pētījuma jautājumiem bija uzzināt Akadēmijas studentu viedokli jautājumā par to vai prakses laikam vajadzētu būt normētam un definētam atbilstoši katrai studiju programmai, kā arī studentiem tika lūgts raksturot viņu ideālo prakses modeli, jautājot arī, ko katrs students vēlētos iegūt prakses pieredzē.

4.1. Ideālais prakses modelis

Pētījuma par prakšu sistēmu Latvijas Kultūras akadēmijā ietvaros tika mēģināts noskaidrot, kāds būtu, studentuprāt, ideālais prakses modelis. Šis bija atvērta tipa jautājums, kurā respondenti varēja sniegt jebkāda veida atbildi. Visbiežāk respondenti kā galveno ideālas prakses raksturojošo elementu minēja prakses atbilstību studiju apakšprogrammai (29%). Salīdzinoši liels respondentu skaits - 17% - sniedza citu atbilžu variantu, kas bija, piemēram, iespēja pēc tam strādāt prakses uzņēmumā, lai ir interesanti, lai praksē dod svarīgus uzdevumus, prakses ar “feedback” sistēmu, atsaucīgs prakses vadītājs, prakse lielā organizācijā, neizprotu prakses būtību, īslaicīga prakse, darbs no mājām, prakses iespēja visu 4 gadu garumā. Dati liecina, ka aptaujātajiem studentiem vissvarīgākā ir personīgā izaugsme, jo šādu atbildi snieguši 17% respondentu. Kā nākamā biežāk minētā atbilde bija prakse, kas notiek atsevišķā, no studijām atrautā laikā (7%). Nedaudz mazāks respondentu skaits (6%) par ideālas prakses galveno kritēriju atzina elastīgu darbu laiku, kas ļautu praksi apvienot ar studijām un darbu.

Vienlīdz liels respondentu skaits (5%) par ideālu praksi uzskatītu tādu, kas būtu apmaksāta, kā arī praksi, kas ļautu pārbaudīt un nostiprināt savas teorētiskās zināšanas. 4% no aptaujāto šķiet, ka praksei ir jābūt studenta brīvi izvēlētai, to pamatojot gan ar nepieciešamību praksei atbilst individuālajām interesēm, gan kā iespēju attīstīt sevī patstāvību, jau prakses meklēšanā iegūstot sava veida pieredzi. To, ka praksei jābūt obligātai, uzsver 3% aptaujāto studentu, un tikpat daudz ir apmierināti ar šī brīža LKA piedāvājumu. Procentuāli vienāds respondentu skaits (2%) vēlētos, lai prakse būtu integrēta studiju procesā (tai jānotiek lekciju laikā un tai

ir jābūt saistītai ar citu apakšprogrammu darbību), lai LKA nodrošinātu prakses piedāvājumu un, lai prakse būtu neobligāta.

Grafiks nr.4.1. Ideālais prakses modelis

* Kategorijā “Cits variants” ietilpst: iespēja pēc tam strādāt prakses uzņēmumā, lai ir interesanti, lai praksē dod svarīgus uzdevumus, prakses ar “feedback” sistēmu, atsaucīgs prakses vadītājs, prakse lielā organizācijā, neizprotu prakses būtību, Īslaicīga prakse, darbs no mājām, prakses iespēja visu 4 gadu garumā u.c.

4.2. Nepieciešamība normēt un definēt praksi apakšprogrammu ietvaros

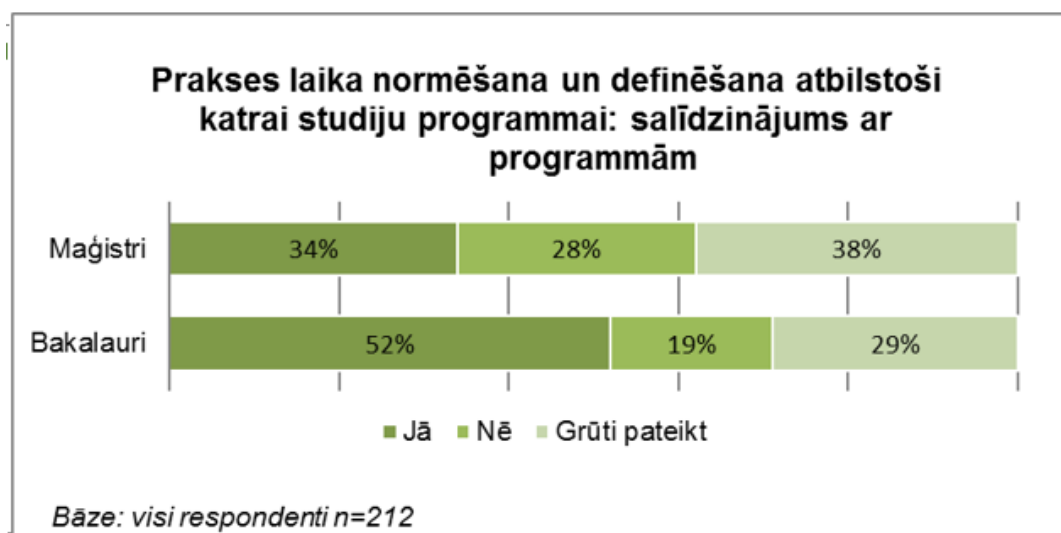
Apgalvojumam, ka prakses laikam vajadzētu būt normētam un definētam atbilstoši katrai studiju programmai, vispārliciecinātāk piekrita radošo apakšprogrammu pārstāvji, kur 57% atzīmēja atbildi “jā”, savukārt 23% atzīmēja atbildi “nē” un 20% – atbildi “grūti pateikt”. Teoriju un starpkultūru sakaru apakšprogrammu studenti uz apgalvojumu atbildēja līdzīgi, tas ir, aptuveni ½ (46%, 49%) respondentu atzīmēja atbildi “jā”, bet atbildi “nē” starpkultūru sakaru pārstāvji atzīmēja retāk (16%) nekā teoriju studenti (21%). Gan teoriju, gan starpkultūru sakaru respondenti atbildi “grūti pateikt” izvēlējušies biežāk nekā radošo apakšprogrammu pārstāvji (attiecīgi 33%, 35% un 20%).

Grafiks nr.4.2. Nepieciešamība normēt un definēt praksi apakšprogrammu ietvaros

4.2.1. Nepieciešamība normēt un definēt praksi apakšprogrammu ietvaros: salīdzinājums pa programmām

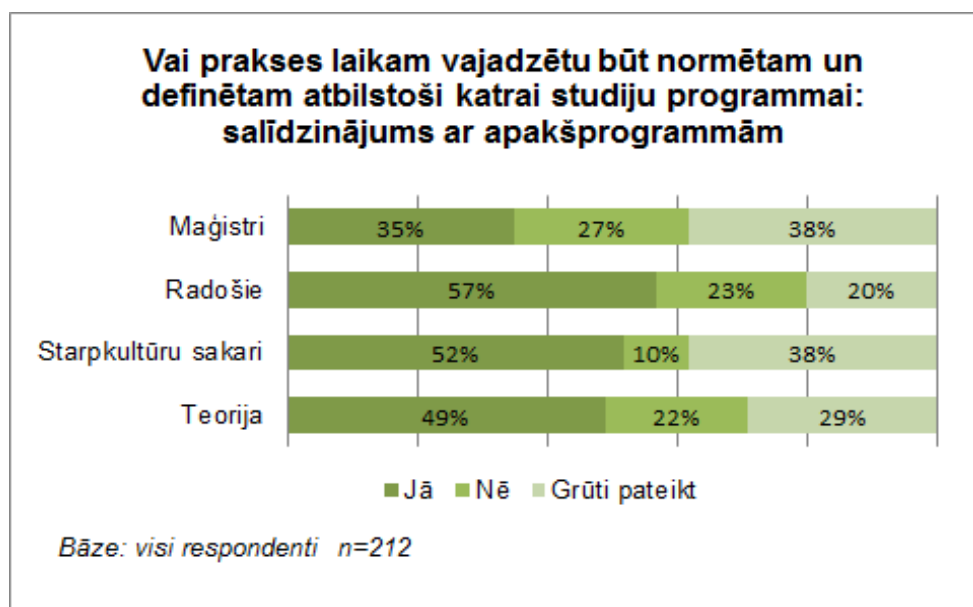
Apgalvojumam, ka prakses laikam vajadzētu būt normētam un definētam atbilstoši katrai studiju programmai vispārliciecinotāk piekrita radošo apakšprogrammu pārstāvji, kur 57% atzīmēja atbildi “jā”, savukārt 23% atzīmēja atbildi “nē” un 20% atbildi “grūti pateikt”. Teoriju un starpkultūru sakaru apakšprogrammu studenti uz apgalvojumu atbildēja līdzīgi, tas ir, aptuveni $\frac{1}{2}$ (49%, 52%) respondentu atzīmēja atbildi “jā”, bet atbildi “nē” starpkultūru sakaru pārstāvji atzīmēja retāk (10%) nekā teoriju studenti (22%). Savukārt maģistru studenti salīdzinājumā ar citiem, visbiežāk ir atzīmējuši atbildi “nē” (27%), bet atbildi “jā” izvēlējās 35% maģistru studenti.

Grafiks 4.2.1. Nepieciešamība normēt un definēt praksi apakšprogrammu ietvaros: salīdzinājums ar programmām

4.2.2. Nepieciešamība normēt un definēt praksi apakšprogrammu ietvaros: salīdzinājums pa apakšprogrammām

Apgalvojumam, ka prakses laikam vajadzētu būt normētam un definētam atbilstoši katrai studiju programmai, vispārliciecinātāk piekrita radošo apakšprogrammu pārstāvji, kur 57% atzīmēja atbildi “jā”, savukārt 23% atzīmēja atbildi “nē” un 20% atbildi “grūti pateikt”. Teoriju un starpkultūru sakaru apakšprogrammu studenti uz apgalvojumu atbildēja līdzīgi, tas ir, aptuveni ½ (46%, 49%) respondentu atzīmēja atbildi “jā”, bet atbildi “nē” starpkultūru sakaru pārstāvji atzīmēja retāk (16%) nekā teoriju studenti (21%). Gan teoriju, gan starpkultūru sakaru respondenti atbildi “grūti pateikt” izvēlējušies biežāk nekā radošo apakšprogrammu pārstāvji (attiecīgi 33%, 35% un 20%).

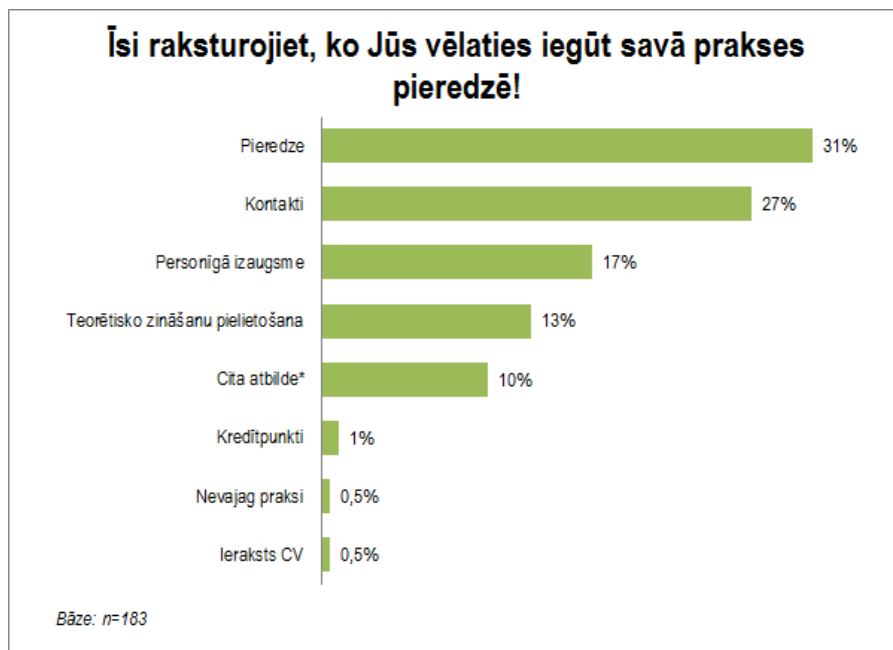
Grafiks nr.4.2.2. Nepieciešamība normēt un definēt praksi apakšprogrammu ietvaros: salīdzinājums ar apakšprogrammām

4.3. Prakses pieredzes ekspektācijas

Aptaujājot Latvijas Kultūras akadēmijas studentus pētījumā par praksi sistēmu, tiem tika uzdots īsi raksturot, ko viņi vēlas iegūt savā prakses pieredzē. Jautājums bija atvērtā tipa un netika piedāvāti atbilžu varianti, tādējādi respondentiem ļaujot brīvi izteikties un formulēt savas atbildes. Apkopojot iegūtos datus, atbildes tika grupētas tematiskās kategorijās. Aptaujātajiem bija iespēja sniegt vairāk kā vienu atbildi.

Divas visbiežāk minētās studentu atbildes bija „Pieredzes iegūšana” (31%), kam sekoja nākamā ar līdzīgu, tomēr retāku atbilžu skaitu – „Kontakti un to iegūšana/saglabāšana” (27%). Tāpat liela daļa aptaujāto – 17%, no savas prakses pieredzes vēlas sagaidīt personīgās izaugsmes iespējas dažādās sev interesējošās jomās. Līdzīgi, 13% respondentu vēlas studiju laikā iegūtās teorētiskās zināšanas pielietot praksē un iemācīties darboties praktiski. Precīzi 10% respondentu no prakses vēlas sagaidīt ko citu, tajā skaitā iekļaujamas dažādas atbildes – naudu, prieku, priekšstatus par konkrētām jomām, aizrautību un pat ilgtermiņa sadarbību ar izvēlēto prakses vietu, kā arī citas mazāk minētas atbildes. Vienlīdz liels respondentu skaits

(0,5%) minējuši, ka praksi akadēmijas studiju procesā nevajadzētu vispār un, ka to izgājuši/izies tikai CV ieraksta dēļ.

Grafiks nr.4.3. Prakses pieredzes ekspektācijas

* Kategorijā “Cita atbilde” ietilpst: nauda, prieks, priekšstatī, aizrautība, ilgtermiņa sadarbība u.c.

PĒTĪJUMA GALVENIE SECINĀJUMI

1. Novērtējot savu informētību dažādos LKA prakses aspektos, sevi kā **vismazāk informētus** respondenti ir vērtējuši tieši **par prakšu iedalījumu** (45%), **termiņiem** (42%) un **dokumentāciju** (41%). Visvairāk respondenti informēti ir par prakses obligātumu.
2. **Informētība** salīdzinājumā pēc kursa un apakšprogrammas **procentuāli pieaug katrā sekojošajā kursā** gan teorijas, gan radošo apakšprogrammu studentu vidū, taču pēc 1. un 2. kursa teorijas apakšprogrammās, kur novērojams informētības pieaugums, lielākajā daļā aspektu **3. kursa** teorijas studentu informētība **samazinās**, kas varētu nozīmēt, ka nepieciešama atkārtota atgādināšana par praksi un tās nosacījumiem arī vecāku kursu studentiem.
3. Aptaujājot studentus par izietu vai šobrīd procesā esošu prakses pieredzi, puse respondentu, kas ir **50%**, atzinuši, ka tāda **līdz šim nav iegūta**, tomēr to būtiski izlīdzsvaro 41% respondentu, kas praksi ir īstenojuši.
4. Salīdzinot atbildes kursu ietvaros par to, vai studentiem ir prakses pieredze studiju ietvaros Akadēmijā, kurss, kurā lielākā daļa jeb 91% nav šādas pieredzes, ir 1. kurss, kas ir sagaidāms, ņemot vērā to, ka oficiāli praksi iet var no 2. kursa.
5. LKA studenti ir **apmierināti ar prakses obligātumu, termiņiem un prakses atbilstību apakšprogrammai**. Savukārt **vismazāk ir izpratnes** tieši par prakšu **iedalījumu, dokumentāciju un kredītpunktu** iegūšanu.
6. Raksturojot studentu kopējo viedokli, līdzšinējās LKA studiju prakses **pieredze** vairākumu aptaujāto respondentu **apmierina**.
7. Apkopojot sniegtās atbildes, iespējams secināt, ka respondenti visbiežāk norādījuši atbildi, ka **prakse ir “noderīga karjeras izaugsmē.”** Šie respondenti un tie, kas snieguši atbildes “apakšprogrammai atbilstoši prakses uzdevumi” (12%), arī kopumā ir visapmierinātākie. Tie, kas norādījuši, ka prakses uzdevumi bija “neatbilstoši” (12%) arī kopumā ir visneapmierinātākie.
8. Vairāk nekā pusi respondentu ierobežo tas, ka viņi ir pirmajā kursā un vēl nespēj oficiāli kārtot prakses, taču pēc šī šķēršļa nākamais lielākais ir **informācijas trūkums**. Citi nozīmīgi iemesli prakses neveikšanai ir

piedāvājuma trūkums un laika trūkums – gan nespēja savienot praksi ar studijām un darbu, gan vispārīgs laika trūkums.

9. 20% respondentu jautājumā par informācijas avotiem nav informēti par prakšu sistēmu LKA, ko atzīmējuši 40 respondenti, kas liek secināt, ka pastāv kaut kāda veida informācijas barjera vai plaisa starp LKA prakšu sistēmu, kā arī tās informatoriem un studentiem. Respektīvi, **informācija** ne tikai par prakšu piedāvājumiem, bet arī par prakšu sistēmu kā tādu **līdz studentam netiek nogādāta, vai tā tiek palaista garām**.
10. Visbiežāk atzīmētais informācijas **avots**, no kura gūta prakse, bija studiju **apakšprogrammas vadītāja piedāvātais** (34%). Gandrīz tikpat bieži kā galvenais prakses nodrošinošais informācijas avots atzīmēti **personīgie avoti** (radi, draugi, paziņas) – 30%. Interesanti, ka jautājumā par informācijas iegūšanas avotiem kopumā, dominējošie informācijas iegūšanas avoti (LKA mājaslapa, LKA sociālie tīkli un prakses koordinatores e-pasti) tikai 8% gadījumu patiešām praksi arī nodrošinājuši, ne tikai snieguši informāciju par to, kas varētu liecināt par iespējamu neatbilstību starp prakšu piedāvājuma klāstu un studējošā specialitāti – piedāvājumu ir ārkārtīgi daudz, bet studējošajiem tie dažādu iemeslu dēļ nešķiet piemēroti vai saistoši.
11. **Maģistru vidū** biežākie informācijas avoti, no kuriem gūta prakse, ir **citi LKA mācībspēki** (citi pasniedzēji) – 23% gadījumu, un citi avoti (iepriekš norādītā pašu iniciatīva, prakšu meklēšana un piedāvāšana prakses koordinatoram, konkrētu uzņēmumu pārstāvju uzrunāšana u.c.) – 23%, kas varētu norādīt uz diezgan augstu informētības pakāpi un **personīgo iniciatīvu** prakšu atrašanā no pašu studējošo puses. Teorijas apakšprogrammu grupā nav izteikta informācijas avota dominances, kas šajā grupā ietvertajām apakšprogrammām nodrošinātu praksi. Šai grupai prakses koordinators piedāvājumi nav līdz šim bijuši apakšprogrammai vai interesēm atbilstoši un šīs grupas studentu informācijas apmaiņa aktīvāk notiek personīgās interakcijas ceļā ar mācībspēkiem vai cita veida personīgajiem kontaktiem.
12. Radošo apakšprogrammu grupā un starpkultūru sakaru grupā saskatāmas zināmas līdzības iegūtajos datos. Iespējams, tas būtu skaidrojams ar ne tik universālu pieeju prakšu iespējās, jo gan radošo, gan starpkultūru sakaru apakšprogrammās studējošo prakses iespējas ir diezgan specifiskas un iespējas

līdz ar to tiek ierobežotākas nekā citās apakšprogrammās. Jāatzīmē arī fakts, ka **radošo grupā ir vislielākais informācijas iztrūkums par prakšu sistēmu LKA (6%)**. Tāpat divi dominējošie informācijas avoti, kas nodrošinājuši jau izieto praksi, gūti no personīgajiem avotiem (8%) vai studiju apakšprogrammas vadītāja/-as (10%).

13. Vairākums aptaujāto studentu izteikuši viedokli, ka prakse LKA studiju ietvaros **ir noderīga**. Par pozitīvu aspektu nepieciešams uzsvērt, ka tikai 1% aptaujāto LKA studentu uzskata, ka prakse studiju periodā ir nenoderīga. Savukārt par drīzāk nenoderīgu prakses nepieciešamību atbildi snieguši 3% respondentu. Šie dati liecina, ka prakses pieredzi vairākums LKA aptaujāto studentu vērtē kā noderīgu un nepieciešamu.
14. LKA studenti kā trīs galvenos motivātorus minēja **kontakta iegūšanu, personīgo izaugsmi un portfolio/CV veidošanu/papildināšanu**. Mazāk, bet arī nozīmīga motivācija ir kredītpunktu iegūšana un teorētisko zināšanu nostiprināšana praksē. Interesanti, ka salīdzinoši maz respondentu kā motivāciju iziet LKA praksi min akadēmisko nepieciešamību un vēl mazāk kā motivāciju min tiešu aicinājumu no pasniedzēju puses.
15. Dodot novērtējumu prakses iespēju **atbilstību apakšprogrammai, trešdaļa studentu atbildēja pozitīvi**, ka prakses piedāvājumi atbilst apakšprogrammai, taču arī trešdaļa studentu atteicās atbildēt uz šo jautājumu, un vēl vienai trešdaļai viedoklis dalījās starp viduvēju un negatīvu. **Visapmierinātākie** ar prakšu piedāvājumi ir **maģistra** apakšprogrammas, taču **visneapmierinātākie** ir **starpkultūru sakaru** programmas. Visvairāk atbilžu “grūti pateikt” bija radošajām apakšprogrammām, kas saistīts ar grūtībām nodalīt praksi no studiju procesa.
16. Atbildot uz jautājumu vai prakses iespējas bija ietekmējošs vai neietekmējošs faktors par labu studijām LKA vairāk kā puse studentu atbildēja, ka tas **nav bijis ietekmējošs faktors**, un tikai katrs desmitais students prakses iespējas atzina par ietekmējošu faktoru, lai studētu LKA.
17. Pētījuma ietvaros tika mēģināts noskaidrot, kāds būtu, studentuprāt, ideālais prakses modelis. Procentuāli lielākais skaits minējuši, ka **ideālā prakse būtu tāda, kas atbilst studenta apakšprogrammai**. Tomēr ļoti mazs skaits

atzinuši, ka prakse nebūtu vajadzīga vispār, kas norāda uz studentu vēlmi prakšu sistēmu tikai uzlabot un papildināt.

18. Uz jautājumu par to, vai prakses **laikam vajadzētu būt normētam un definētam atbilstoši katrai studiju programmai, 49% respondentu apstiprinājuši šo nepieciešamību**. Vairāk kā ceturtdaļa studentu (30%) tomēr nav pārliecināti par konkrētu atbildi, izvēloties “grūti pateikt”, savukārt 20% prakses normēšana un definēšana pa apakšprogrammām neliekas vajadzīga.
19. Vislielāko nepieciešamību normēt un definēt praksi atbilstoši katrai apakšprogrammai izsaka **radošo apakšprogrammu respondenti (57%)**, kā nākamie ir starpkultūru sakaru (49%), pēc tam teorijas apakšprogrammu studenti ar 46%. Tikai 34% respondentu no maģistra grāda studentiem akcentē nepieciešamību pēc prakses normēšanas un definēšanas, ko varētu skaidrot ar to, ka liela daļa maģistra grāda studējošo paralēli studijām jau strādā nozarē.
20. Visvairāk studenti savā praksē vēlas **iegūt praktisku pieredzi un kontaktus tālākai izaugsmei**. Savukārt salīdzinoši mazs procents bija tādu, kas praksi vēlētos tikai kredītpunktu vai CV ieraksta dēļ.

IETEIKUMI

1. “Radošajiem” studentiem (audiovizuālā un skatuves māksla, laikmetīgās dejas māksla, teātra māksla, filmu producēšana un režija, dramatiskā teātra aktiermāksla, dramatiskā teātra režijas māksla) nevis jāpiedalās praksēs, jo tas studijuursos jau iekļauts un atsevišķi likt kārtot par to dokumentus ir lieki, bet gan jātaisa portfolio, kas, studentuprāt, ir krietni nozīmīgāks profesionālai izaugsmei. Papildus nepieciešams apsvērt kursa izveidi, kurā iepazīstinātu studentus ar portfolio veidošanu pēc starptautiskiem standartiem.
2. Ieteicams vai nu atcelt prakšu obligātumu, vai nu rūpīgāk strādāt pie studentu informētības - 2. kursa sākumā nolasīt obligāti apmeklējamu lekciju par praksēm, ko iespējams atkārtot arī vēlāk studiju gaitā, un iesaistīt atsaucē/atgādinājumus par praksēm arī Akadēmijas ikdienas vidē. Piemēram, radīt viegli saprotamu un uzskatāmu materiālu par prakses norisi, ko izplatīt Akadēmijas mājaslapā un fiziskajās telpās.
3. Ieteicams izveidot organizētu un pārskatāmu piedāvāto prakses vietu apkopojumu. Iespējams, to var izveidot Latvijas Kultūras akadēmijas mājaslapā, kur būtu iespējams redzēt visas pieejamās prakses un pielietot filtru, lai atlasītu tās atbilstoši apakšprogrammai un savām interesēm.
4. Ieteicams apsvērt prakšu iekļaušanu studiju laikā, proti, paredzēt tai vietu grafikā, gan informētības līmeņa paaugstināšanai, gan studentu laika plānošanas labad.
5. Ieteicams apsvērt paplašināt kontaktus ar potenciālajām prakses devējām iestādēm, jo kā īpaši svarīgu daudzi studenti norādījuši kontaktu veidošanas faktoru prakses ietvaros.
6. Ieteicami vairāk prakšu piedāvājumi, kas saistīti ar starpkultūru sakaru apakšprogrammām (Latvija – Francija, Latvija – Ziemeļvalstis, Latvija – Austrumāzija, Latvija – Spānija, Latvija – Turcija, Latvija – Lielbritānija, Latvija – Dānija, Latvija – Vācija, Latvija – Francija/Beļģija, Latvija – Itālija, Latvija – Nīderlande, Latvija – Polija), jo viņi izteica vismazāko apmierinātību ar prakšu piedāvājumu atbilstību apakšprogrammai.

PIELIKUMI

Pielikums nr.1. FOKUSGRUPU VADLĪNIJAS

Pieredzētais • Vai Jums ir bijusi pieredze ar praksi? Ja jā, tad cik veiksmīga/neveiksmīga, grūta/viegla. Ja nē, tad kāpēc? • Kāds bija ceļš līdz prakses vietas atrašanai? (tiem, kuri to ir pieredzējuši) Kas palīdzēja prakses vietas izvēlē? (LKA, pasniedzēji, personīgie kontakti, e-pasti no sutdiju daļas) • Vai sistēma, kādā LKA dod iespēju gūt prakses pieredzi, ir skaidra/neskaidra? Kāpēc? Cik daudz Jūs par to zināt? • Kas visā prakses iegūšanas procesā šķita vissarežģītākais? (sākot ar prakses vietas meklēšanu, līdz prakses dokumentu nokārtošanai LKA) • Ko Jūs ieguvāt no prakses? (Vai izdevās pielietot studijās iegūtās zināšanas? Vai ieguvāt ko jaunu, jaunas zināšanas?) Vai prakse palīdzēja saprast, kādu virzienu vēlies izvēlēties nākotnē? • Ņemot vērā prakses pieredzi vai, tie kuriem tādas vēl nav, dzirdēto, Jūs vēlētos pieredzēt vēl kādu praksi?
Motivācija, iesaiste, iniciatīva – cik sev to vēlas, cik akadēmijas prasību vārdā? • Vai Jums prakse šķiet noderīga? Ja jā, kāpēc? Ja nē, kāpēc? • Kāda ir galvenā motivācija, lai izietu praksi? (Vai to darat personīgai izaugsmei, vai drīzāk kredītpunktu dēļ?) • Vai tiešs aicinājums no pasniedzēju puses būtu lielāks stimuls izvēlēties attiecīgo praksi? • Vai obligāta prakse LKA Jums šķiet nepieciešama? Lūdzu, paskaidrojiet savu viedokli. • Kādas ekspektācijas Jums bija/ir par prakses pieredzi? Un vai tās piepildījās?
Informētība par prakses iespējām Latvijas Kultūras akadēmijā (LKA) • Vai esat informēti par LKA prakšu sistēmu? Ja jā, ko par to zināt? Vai zināt par diviem dažādajiem prakses veidiem – B un C daļu? Nolikums? (maģistri, radošās industrijas, SKS u.c. – citi, atsevišķi nolikumi?) • Kur Jūs iegūstat (ieguvāt) informāciju par prakses piedāvājumiem? • Vai katedras vadītājs, prakses koordinators ir palīdzējis atrast, piedāvājis praksi? • Vai pievēršat uzmanību kursa epastos pieejamajām ziņām, kas saistītas ar prakses iespējām? • Cik bieži Jūs aplūkojat LKA mājaslapā sadaļu Prakses? + vai zināt, ka tāda eksistē?
Prakses ideālais modelis / ekspektācijas • Ja, domājot par iespēju mācīties akadēmijā, zinājāt par praksēm, vai tas bija noteicošs faktors izvēlē par labu studijām akadēmijā? Vai arī tas bija vienaldzīgi? • Vai, Jūsprāt, prakse studiju gados ir nepieciešama? • Vai pašreiz piedāvātās prakses iespējas Jūs apmierina? Kas pietrūkst? Kas būtu jāmaina?

- Vai Jūsu apakšprogrammai tiek piedāvātas prakses iespējas pietiekami bieži, vai tās liekas saistošas?
- Vai Jūsu apakšprogrammā ir izceļamas kādas īpašas vajadzības, vai trūkumi, ko saskatāt pašreizējā prakses iespēju sistēmā?
- Kāds ir Jūsu ideālais prakses modelis?
- Ja par praksēm zinājāt pirms tam, kā atšķiras iedomātais no realitātes (ja esat gājuši praksi)?

Termiņi

- Vai Jūs esat informēts par to, ka prakse ir jāiziet paralēli studijām?
- Vai Jūs tas apmierina? (Kāpēc jā/nē?)
- Šobrīd prakses nolikumā ir noteikts, kad praksi var sākt iet sākot no 3.semestra. Ko Jūs par to domājat? (vai apmierina, kāpēc ne no pirmā kursa (vai vajadzētu))
- Šobrīd prakses nolikumā ir noteikts, kad prakses atskaiti ir jāiesniedz pirms gala darba aizstāvēšanas. Kad, Jūsaprāt, būtu jābūt prakses atskaites iesniegšanas gala termiņam? (Kāpēc?)

Obligāti vai brīvi?

- Vai Jūs apmierina tas, ka šobrīd akadēmijā ir obligātā prakse? (Kāpēc?)
- Kā, Jūsaprāt, būtu jārisina situācija, kad students jau strādā izvēlētajā profesijā? (vai tik un tā būtu jāiet prakse? Kādi prakses atvieglojumi?)
- Ja prakses iziešana būtu brīva izvēle, vai jūs to ietu? (Kāpēc?)

LATVIJAS KULTŪRAS AKADĒMIJAS STUDENTU APTAUJA

Sveicināts(-a), LKA student! Latvijas Kultūras akadēmijas kultūras socioloģijas un menedžmenta apakšprogrammas 4. kursa studenti Akadēmijas uzdevumā veic pētījumu par prakšu sistēmu. Pētījuma ietvaros tiek veikta aptauja, kuras mērķis ir noskaidrot studentu viedokli un informētību par dažādiem Akadēmijas prakses sistēmas aspektiem.

Aptauja ir anonīma, un dati tiks izmantoti apkopotā veidā, lai uzlabotu pašreizējo prakses sistēmu, tādēļ atceries, ka nav pareizu vai nepareizu atbilžu — katrs viedoklis ir svarīgs!

Q1. Lūdzu, novērtējiet savu informētību par šādiem LKA prakšu sistēmas aspektiem skalā no 1–5, kur 1 nozīmē «neesmu informēts» un 5 nozīmē «esmu informēts»:

		Neesmu informēts					Esmu informēts	Grūti pateikt/ NA
1	Prakšu iedalījums (B un C daļas)	1	2	3	4	5	8	
2	Dokumentācija	1	2	3	4	5	8	
3	Termiņi	1	2	3	4	5	8	
4	Prakses atbilstība apakšprogrammai	1	2	3	4	5	8	
5	Kredītpunktu iegūšana	1	2	3	4	5	8	
6	Obligātums	1	2	3	4	5	8	

Q2. Vai Jums ir prakses pieredze (esat izgājis vai ejat) Latvijas Kultūras akadēmijas studiju ietvaros?

Jā, ir	1	
Nē, nav	2	<i>Pāriet uz Q6</i>
Grūti pateikt	8	<i>Pāriet uz Q6</i>

Q3. Lūdzu, novērtējiet savu apmierinātību ar šādiem LKA prakšu sistēmas aspektiem skalā no 1–5, kur 1 nozīmē «pilnībā neapmierina» un 5 nozīmē «pilnībā apmierina».

		Pilnībā neapmierina				Pilnībā apmierina	Grūti pateik/ NA
1	Prakšu iedalījums (B un C daļas)	1	2	3	4	5	8
2	Dokumentācija	1	2	3	4	5	8
3	Termiņi	1	2	3	4	5	8
4	Prakses atbilstība apakšprogrammai	1	2	3	4	5	8
5	Kredītpunktu iegūšana	1	2	3	4	5	8
6	Obligātums	1	2	3	4	5	8

Q4. Lūdzu, novērtējiet līdzšinējo prakses pieredzi Latvijas Kultūras akadēmijas studiju ietvaros skalā no 1–5, kur 1 nozīmē «pilnībā neapmierina» un 5 nozīmē «pilnībā apmierina».

Pilnībā neapmierina				Pilnībā apmierina	Grūti pateikt/ NA
1	2	3	4	5	8

Q5. Lūdzu, pamatojiet līdzšinējās prakses pieredzes novērtējumu.

Q6. Lūdzu, nosauciet iemeslus, kāpēc neesat izgājis praksi! (iespējami vairāki atbilžu varianti) (UZMANĪBU! Atbild tikai tie, kuri Q2 jautājumā ir atzīmējuši atbilžu variantus «nē, nav» un «grūti pateikt»)

Informācijas trūkums	1
Motivācijas trūkums	2

Pieredzes trūkums	3
Neatbilstošs piedāvājums	4
Nav iespējas apvienot praksi ar darbu	5
Nav iespējas apvienot praksi ar studijām	6
Slikta līdzšinējās pieredzes dēļ	7
Esmu 1. kursa students	8
Cits iemesls (<i>Lūdzu, ierakstiet!</i>)	9
Grūti pateikt/NA	98

	Q7 No kurienes Jūs personīgi esat ieguvis informāciju par prakšu piedāvājumiem? (atzīmēt visus atbilstošos variantus) <i>ATBILD VISI!</i>	Q8 Caur kuru informācijas avotu Jūs ieguvāt praksi? (UZMANĪBU: ja neesat gājis praksi, pāriet pie Q9)
No personīgajiem avotiem (radi, draugi, paziņas)	1	1
LKA mājaslapā, LKA sociālajos tīklos	2	2
Citos interneta resursos (<i>norādīt attiecīgo interneta avotu</i>)	3	3
No prakses koordinatores e-pastiem	4	4
No manas studiju apakšprogrammas vadītājas/-a	5	5
No citiem LKA mācībspēkiem	6	6
Drukātajos izdales materiālos (flaieri, bukleti, utt.)	7	7
Cits variants (<i>lūdzu, norādiet attiecīgo variantu</i>)	8	8
Neesmu informēts par prakšu sistēmu LKA	9	9

Q9. Lūdzu, novērtējiet, cik, Jūsprāt, noderīgi vai nenoderīgi ir īstenot praksi LKA studiju ietvaros skalā no 1–5, kur 1 nozīmē «nenoderīgi» un 5 nozīmē «noderīgi».

Nenoderīgi				Noderīgi	Grūti pateikt/ NA
1	2	3	4	5	8

Q10. Kāda ir Jūsu motivācija, lai izietu LKA praksi? (iespējami vairāki atbilžu varianti)

Kontaktu iegūšana	1
Portfolio/CV veidošana/papildināšana	2
Kredītpunktu iegūšana	3
Personīga izaugsme	4
Teorētisko zināšanu nostiprināšana praksē	5
Akadēmiskā nepieciešamība	6
Tiešs aicinājums no pasniedzēju puses	7
Cits variants (Lūdzu, ierakstiet!)	8
.....	
Grūti pateikt/NA	9

Q11. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Akadēmijas prakšu piedāvājums ir atbilstošs vai neatbilstošs Jūsu apakšprogrammai skalā no 1–5, kur 1 nozīmē «pilnībā neatbilstošs» un 5 nozīmē «pilnībā atbilstošs».

Pilnībā neatbilstošs				Pilnībā atbilstošs	Grūti pateikt/ NA
1	2	3	4	5	8

Q12. Lūdzu, novērtējiet, cik prakses iespējas bija ietekmējošs vai neietekmējošs faktors, kad lēmāt par labu studijām LKA, skalā no 1–5, kur 1 nozīmē «nav ietekmējošs» un 5 nozīmē «ietekmējošs».

Nav ietekmējošs				Ietekmējošs	Grūti pateikt/ NA
1	2	3	4	5	8

Q13. Lūdzu, īsi raksturojiet savu ideālo prakses modeli!

Q14. Vai prakses laikam vajadzētu būt normētam un definētam atbilstoši katrai studiju programmai? *Tikai viena atbilde!*

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt	8

Q16. Lūdzu, īsi raksturojiet, ko Jūs vēlaties iegūt savā prakses pieredzē?

Anketas nobeigumā, lūdzu, sniedziet informāciju par sevi.

D1. Kāds ir Jūsu vecums:.....

D2. Kurā LKA apakšprogrammā Jūs studējat:

D3. Kura kursa students (-e) Jūs pašlaik esat?

Bakalaura 1. kursa	1
Bakalaura 2. kursa	2
Bakalaura 3. kursa	3
Bakalaura 4. kursa	4
Maģistra (1., 2. kursa)	5

Pateicamies par piedalīšanos aptaujā!

Veiksmi studijās! Jūsu KSM4